

Europeanin model podataka (EDM) – Smjernice za mapiranje v2.3

25/04/2016

Co-funded by the European Union

Tematika dokumenta

Ovaj dokument se zove *Smjernice za EDM mapiranje*. On je dio porodice dokumenata o Europeaninom modelu podataka (EDM) koji su namijenjeni raznovrsnoj publici. Svi se mogu pronaći na adresi <http://pro.europeana.eu/edm-documentation>, osim šablona objekata, koji su na adresi <https://github.com/europeana/corelib/wiki/EDMObjectTemplatesProviders>.

Smjernice za EDM mapiranje – daju uputstva dobavljačima sadržaja koji žele da mapiraju svoje podatke u EDM. One pokazuju koje se svojstvo odnosi na koju klasu i sadrže definicije svojstava, koji tip podataka se može upotrijebiti kao vrijednosti i koji je stepen obaveznosti svakog svojstva. Takođe sadrže primjer originalnih podataka, iste te podatke konvertovane u EDM, i dijagrame koji pokazuju raspoređivanje svojstava među klasama. Cijeli komplet EDM klasa i svojstava uvodi se postepeno, a EDM Smjernice su dokument za konsultovanje koji pokazuje šta je trenutno na raspolaganju.

Definicija EDM – formalna specifikacija Europeaninog modela podataka koja popisuje klase i svojstva koji se mogu koristiti u Europeani. Još nisu uvedene sve klase i sva svojstva. Molimo, konsultujte *Smjernice za EDM mapiranje* da biste vidjeli trenutno važeći podskup klasa i svojstava.

EDM početnica – “priča” o EDM, koja takođe objašnjava kako se klase i svojstva mogu koristiti zajedno da bi se oblikovali podaci i potpomogla funkcionalnost Europeane.

XML shema i pravila Schematrona – ovo je XML shema i pravila Schematrona koji se koriste za testiranje valjanosti materijala na kojem je primijenjen EDM.

EDM šabloni objekata – radni dokument u obliku jednostavnog wiki spiska; pokazuje koja svojstva odgovaraju kojim klasama, i navodi odgovarajuće tipove podataka i obaveznost datih vrijednosti. Ipak, šablone treba smatrati radom koji je u toku i može se dogoditi da ponegdje odskoču od Smjernica. Molimo, konsultujte *Smjernice za EDM mapiranje* da biste provjerili trenutno važeći skup klasa i svojstava koji su na raspolaganju za korišćenje.

EDM studije slučajeva – Ima više studija slučajeva koje pokrivaju različite aspekte korišćenja EDM-a; mogu se naći na <http://pro.europeana.eu/case-studies-edm>.

Terminologija

Agregacija (Aggregation)	Skup povezanih izvora o jednom određenom objektu u sistemu Europeane kojeg je dobio jedan dobavljač. Te skupove kreira dobavljač, ili ih iz metapodataka generiše sistem Europeane.
Klasa (Class)	Grupa stvari koje imaju zajednička svojstva, na primjer, Veb izvori.
Objekat kulturnog nasljeđa – OKN (Cultural heritage object – CHO)	Originalni objekat koji je u fokusu opisa metapodacima. To može biti fizički objekat (slika, knjiga, i tako dalje), ili digitalni original.
Literal (Literal)	Vrijednost niza, opcionalno s jezičkim kontrolnim kôdom (preuzeto iz ISO639), predstavljena u RDF/XML-u, korišćenjem atributa xml:lang (RDF terminologija)
Opis metapodacima (Metadata description)	Termin se odnosi na paket podataka o jednom OKN (to jest, metapodaci za klase ProvidedCHO, WebResource, Aggregation, i bilo koju povezanu klasu). V. i termin 'Zapis'.
Zapis (Record)	Termin se povremeno koristi kao prečica kad se misli na paket podataka o jednom OKN (to jest, metapodaci za klase ProvidedCHO, WebResource, Aggregation, ili bilo koje povezane klase). Jasno je da se ovaj termin u načelu ne koristi u kontekstu RDF/XML. V. termin 'Opis metapodacima'
Referenca/Ref (Reference, 'Ref')	Upućivanje (referiranje) na drugi objekat ili izvor, korišćenjem identifikatora tog objekta ili izvora (na primjer, URI ili lokalni identifikator)
Izvor (Resource)	Stvar koja ima identitet i koja može biti objekat opisa, ili se može iskoristiti u opisu drugog izvora.
Svojstvo (Property)	Element koji izražava odnos između dva izvora. Svojstva se mogu posmatrati kao atributi ili karakteristike izvora.
Dostavljeni objekat (Provided object)	Objekat kulturnog nasljeđa o kojem dobavljač podataka dostavlja podatke Europeani.
Dostavljeni OKN (ProvidedCHO)	Dostavljeni OKN je objekat kulturnog nasljeđa koji je podignut na viši nivo i predmet je paketa podataka koji se dostavljaju Europeani. Njegova svojstva su ona koja ima originalni objekat kulturnog nasljeđa, uz nekoliko dodatih svojstava, specifičnih za Europeanu. U ovom modelu, to je klasa izvora, i ona je predmet izjave u edm:aggregatedCHO. Postoji tačno poklapanje između klase ProvidedCHO i jedinica koje se mogu pojaviti kao rezultat pretraživanja.
Vrijednost (Value)	Tekst ili referenca koja čini sadržaj Svojstva.
Veb izvor (Web resource)	Digitalna predstava dostavljenog objekta kulturnog nasljeđa.

SADRŽAJ

1	UVOD	5
1.1	GLAVNE KLASE	5
1.2	KLASE KONTEKSTUALIZACIJE	6
1.3	IMENSKI PROSTORI	7
2	PREGLED SVOSTAVA U SVAKOJ KLASI	9
3	ASPEKTI PODATAKA	12
3.1	IDENTIFIKATORI IZVORA U PODACIMA	12
3.2	JEZIČKI ASPEKTI PODATAKA.....	14
3.3	OPŠTA PRAVILA MAPIRANJA	16
4	GLAVNE EDM KLASE.....	16
4.1	DOSTAVLJENI OBJEKAT KULTURNOG NASLJEĐA (EDM:PROVIDEDCHO)	18
4.2	SVOJSTVA VEB IZVORA (EDM:WEBRESOURCE)	28
4.3	SVOJSTVA AGREGACIJE (ORE:AGGREGATION).....	31
5	KLASE KONTEKSTUALIZACIJE	35
5.1	SVOJSTVA ENTITETA (EDM:AGENT)	36
5.2	SVOJSTVA MJESTA (EDM:PLACE)	39
5.3	SVOJSTVA VREMENSKOG RASPONA ILI PERIODA (EDM:TIMESPAN).....	40
5.4	SVOJSTVA POJMA/KONCEPTA (SKOS:CONCEPT)	41
5.5	SVOJSTVA DOZVOLE (CC:LICENSE).....	43
6	PRIMJER ZAPISA KOJI JE MAPIRAN U EDM KLASE.....	45
6.1	ORIGINALNI PODACI.....	45
6.2	MAPIRANI PODACI.....	45
6.2.1	<i>Dostavljeni OKN.....</i>	<i>46</i>
6.2.2	<i>Veb izvor</i>	<i>47</i>
6.2.3	<i>Agregacija.....</i>	<i>48</i>
6.2.4	<i>Klase kontekstualizacije.....</i>	<i>49</i>
7	NEDOSLJEDNOSTI.....	51
8	DODATAK A – XML IZVOR PRIMJERA	52
9	DODATAK B – MAPIRANJE SVOJSTAVA 2. GRUPE RDA.....	56
10	ISTORIJAT DOKUMENTA.....	58
11	IZJAVE ZAHVALNOSTI.....	58

1 Uvod

EDM je teorijski model podataka koji omogućava da se podaci predstave na različite načine, shodno konkretnoj praksi u raznim domenima iz kojih se prilažu podaci u Europeanu. Da bi ga praktično uvela u upotrebu, Europeana nije iskoristila sve klase i svojstva iz EDM modela. Posebno, nije uključena klasa ore:proxy, jer je ona kreirana unutar same Europeane korišćenjem podataka koji su dostavljani u skladu sa ovim Smjernicama. Osim toga, Europeana za svoje unutrašnje poslovanje koristi drugačiji skup klasa i svojstava.

Ima više studija slučajeva koje obrađuju pojedine aspekte korišćenja EDM; one se mogu naći na adresi <http://pro.europeana.eu/case-studies-edm>. Ako je potrebno, ove Smjernice se mogu koristiti u kombinaciji s potpunom *Definicijom EDM* i *EDM početnicom*, gdje se objašnjavaju principi po kojima funkcioniše EDM. Takođe možete konsultovati *Specifikaciju Europeaninih semantičkih elemenata* (ESE), koja sadrži potpune opise elemenata formata Dublin Core i elemenata ESE koji se ponovo koriste u EDM.

U ovim Smjernicama se objašnjava samo sedam klasa iz potpunog modela, onih koje su dosad uvedene u upotrebu: tri osnovne klase koje predstavljaju objekat kulturnog nasljeđa i četiri klase kontekstualizacije koje im se mogu pridružiti.

Osnovne klase su:

- edm:ProvidedCHO – dostavljeni objekat kulturnog nasljeđa
- edm:WebResource – veb izvor koji je digitalna predstava
- ore:Aggregation – agregacija koja grupiše klase

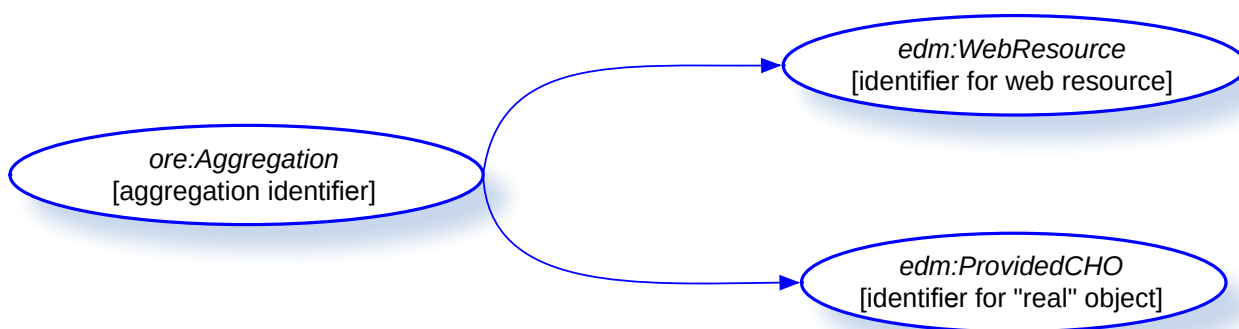
Neke od glavnih klasa kontekstualizacije su:

- edm:Agent (Entitet) – ko
- edm:Place (Mjesto) – gdje
- edm:TimeSpan (Vremenski raspon/Period)– kada
- skos:Concept (Pojam/Koncept) – šta
- cc:License – Dozvola za pristup i korišćenje

1.1 Glavne klase

EDM razdvaja objekat kulturnog nasljeđa od njegove digitalne predstave, da bi se mogle ispravno pripisati vrijednosti metapodataka. Po tome se bitno razlikuje od ESE, iako mnoga svojstva djeluju poznato. Da bi se omogućilo ovo razdvajanje, EDM definiše tri klase koje predstavljaju glavni objekat. Na primjer, uljana slika 'Mona Liza' je predstavljena kroz klasu edm:ProvidedCHO, a njena digitalna slika kroz klasu edm:WebResource. To omogućava da se svakoj klasi pripišu odgovarajuća svojstva metapodataka. U primjeru Mona Lize i klase edm:WebResource, odgovarajuće svojstvo dc:format dobija vrijednost "jpg".

Pošto će podaci o objektu i o njegovoj digitalnoj predstavi biti razdvojeni u te dvije klase, postoji i mehanizam preko kog se povezuju srodne klase. To je klasa ore:Aggregation, i to je ključni objekat između klasa edm:ProvidedCHO i edm:WebResource(s). On ima svojstva koja omogućavaju povezivanje srodnih klasa, kao i neka opisna svojstva koja su nam već poznata, kao što su edm:dataProvider, koja se primjenjuju na cijelu grupu.

Slika 1: Tri glavne klase: Agregacija sa dostavljenim OKN i Veb izvorom

Da bi se radilo sa složenijim objektima izabranim za dostavljanje, na raspolaganju su dodatna svojstva kojima se izražavaju odnosi između djelova objekta. Na primjer, jedan `edm:ProvidedCHO` može imati svojstvo `edm:isNextInSequence`, preko kojeg se objekat povezuje s drugim objektom koji mu logično prethodi.

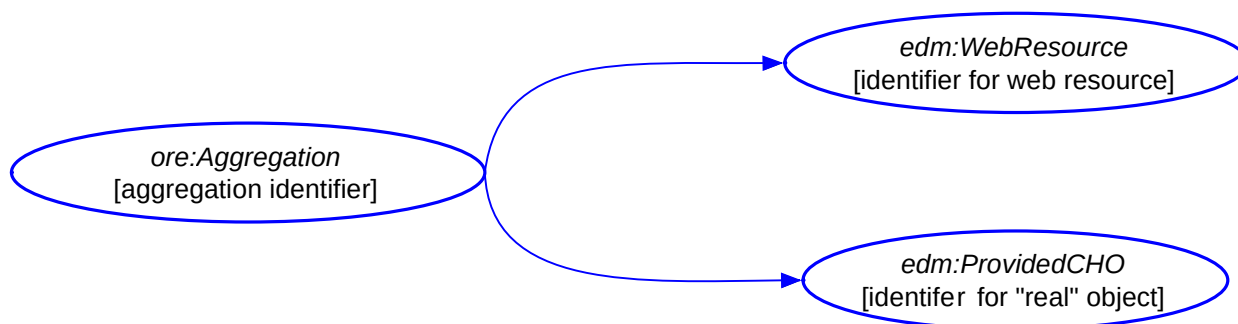
Koristeći mogućnost da izraze ovakve odnose, dobavljači treba da se uvijek trude da svoje originalne opise “raspodijele” na objekte koji se tačno poklapaju s njihovim fondovima, to jest, da izaberu stepen usitnjenosti koji najviše odgovara konkretnim OKN. U oblasti arhivistike, na primjer, jedan zapis može opisivati različite nivoe objekta (“podserija”, “fascikla”, “jedinica”, i tako dalje). Opis treba razložiti u više podopisa, od kojih je svaki o objektu na različitom nivou, a koji se smatra jednim OKN. Oni treba da se povežu pomoću izjava `dcterms:isPartOf` (ili, `dcterms:hasPart`) i `edm:isNextInSequence`. Na primjer, prvi `edm:ProvidedCHO` će se povezati sa agregacijom podserije, drugi `edm:ProvidedCHO` sa agregacijom fascikle, a treći `edm:ProvidedCHO` sa agregacijom jedinice.

1.2 Klase kontekstualizacije

Mnogi dobavljači već imaju bogate podatke zahvaljujući tome što koriste normativne datoteke, kontrolisane rječnike i tezauruse. Uključivanje kontekstualnih izvora omogućava da se ti bogati podaci koriste, i da se podaci o kontekstualnom izvoru čuvaju odvojeno od podataka o objektu opisa. Na primjer, dobavljač može kreirati unos u klasu `edm:Agent` (Entitet), i umjesto da kao `dc:creator` prosto unese tekstualni niz “Vilijam Šekspir”, može staviti vezu (URI) ka Šekspiru u normativnoj datoteci i tako omogućiti korišćenje bogatih povezanih podataka iz tog izvora. (Višejezične varijante imena, datum i mjesto rođenja, smrti, i slično). Isto se odnosi na klase Mjesto (Place), Vremenski raspon (TimeSpan) i Pojam (Concept).

Europeana može koristiti te URI da bi došla do daljih informacija iz povezanih spoljnih izvora, ako su dostupni kao otvoreni podaci.¹ Stoga je ovo glavni način na koji možemo sprovoditi bogaćenje podataka; dodavanjem pojedinosti koje često ne postoje u dostavljenim podacima. Na duže staze bi trebalo da se osposobimo da povlačimo i lokalno definisane rječnike.

¹ Vidjeti stranicu Europeana Pro o obogaćivanju podataka, na adresi <http://pro.europeana.eu/share-your-data/europeana-semantic-enrichment>

Slika 2: Dostavljeni OKN s dva kontekstualna izvora

U odjeljcima koji slijede za svaku klasu se daje tabela svojstava u kojoj su nabrojana sva svojstva koja se mogu koristiti unutar nje.

1.3 Imenski prostori

U ovoj dokumentaciji se koriste sljedeće skraćenice za imenske prostore:

- dc: <http://purl.org/dc/elements/1.1/> (DCMI – Dublin Core Metadata Initiative – Dublin Core Inicijativa za metapodatke. – Prim. prev.)
- dcterms: <http://purl.org/dc/terms/> (termini metapodataka koje održava DCMI. – Prim. prev.)
- edm: <http://www.europeana.eu/schemas/edm/> (EDM – Europeana Data Model – Europeanin model podataka. – Prim. prev.)
- ore: <http://www.openarchives.org/ore/terms/> (ORE – Object Reuse and Exchange – Model za ponovno korišćenje i razmjenu objekata; dio OAI – Open Archives Initiative – Inicijativa za otvorene arhive. – Prim. prev.)
- owl: <http://www.w3.org/2002/07/owl#> (OWL - Web Ontology Language – Jezik veb ontologije; održava Konzorcijum W3. – Prim. prev.)
- rdf: <http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#> (RDF – Resource Description Framework – Okvir za opis izvora; familija specifikacija Konzorcijuma W3, namijenjena modelovanju metapodataka. – Prim. prev.)
- foaf: <http://xmlns.com/foaf/0.1/> (FOAF – Friend of a Friend – Prijatelj prijatelj; ontologija za opis osoba, njihovih aktivnosti i veza s drugim osobama. – Prim. prev.)
- skos: <http://www.w3.org/2004/02/skos/core#> (SKOS – Simple Knowledge Organization System – Jednostavan sistem za organizovanje znanja. – Prim. prev.)
- rdau: <http://www.rdaregistry.info/Elements/u/> (RDAU – Resource and Descriptoin elements set / Unconstrained properties – Neograničena svojstva skupa RDA elemenata. – Prim. prev.)
- wgs84_pos: http://www.w3.org/2003/01/geo/wgs84_pos# (WGS84_POS – World Geodetic System 1984 – Pozicija u Svjetskom geodetskom sistemu. – Prim. prev.)
- crm: <http://www.cidoc-crm.org/rdfs/cidoc-crm#> (CRM – Conceptual Reference Model – Pojmovni referentni model. – Prim. prev.)

- cc: <https://creativecommons.org/ns#> (CC – Creative Commons – organizacija koja održava izjave o pravima. – Prim. prev.)
- odrl: <https://www.w3.org/ns/odrl/2/ODRL21> (ODRL – Open Digital Rights Language – Jezik (ontologija) za otvorena digitalna prava. – Prim. prev.)

2 Pregled svojstava u svakoj klasi

✓ = obavezno svojstvo

➔ **Plavo** = treba da postoji **najmanje** jedno **plavo** svojstvo (može se koristiti i zajedno s drugima)

○ **Crveno** = treba da postoji **najmanje** jedno **crveno** svojstvo (može se koristiti i zajedno s drugima)

◆ **Zeleno** = treba da postoji **najmanje** jedno **zeleno** svojstvo (može se koristiti i zajedno s drugima)

+ = preporučeno svojstvo

Detaljne osobine svih svojstava date su u iscrpnim tabelama poslije ovog rezimea.

Glavne klase

Svojstva klase edm:ProvidedCHO (Dostavljeni OKN)	
+ dc:contributor	dcterms:isReplacedBy
○ dc:coverage	dcterms:isRequiredBy
+ dc:creator	+ dcterms:issued
+ dc:date	dcterms:isVersionOf
➔ dc:description	dcterms:medium
dc:format	dcterms:provenance
+ dc:identifier	dcterms:references
✓ dc:language (ako je edm:type = TEXT)	dcterms:replaces
+ dc:publisher	dcterms:requires
dc:relation	○ dcterms:spatial
dc:rights	dcterms:tableOfContents
+ dc:source	○ dcterms:temporal
○ dc:subject	edm:currentLocation
➔ dc:title	edm:hasMet
○ dc:type	edm:hasType
+ dcterms:alternative	edm:incorporates
dcterms:conformsTo	edm:isDerivativeOf
+ dcterms:created	+ edm:isNextInSequence
dcterms:extent	edm:isRelatedTo
dcterms:hasFormat	edm:isRepresentationOf

dcterms:hasPart	edm:isSimilarTo
dcterms:hasVersion	edm:isSuccessorOf
dcterms:isFormatOf	edm:realizes
+ dcterms:isPartOf	✓ edm:type
dcterms:isReferencedBy	owl:sameAs

Svojstva klase ore:Aggregation (Agregacija)	
✓ edm:aggregatedCHO	✓ edm:provider
✓ edm:dataProvider	dc:rights
edm:hasView	✓ edm:rights
◆ edm:isShownAt	edm:ugc
◆ edm:isShownBy	+ edm:intermediateProvider
+ edm:object	

Svojstva klase edm:WebResource (Veb izvor)	
dc:creator	dcterms:hasPart
dc:description	dcterms:isFormatOf
dc:format	dcterms:isPartOf
dc:rights	dcterms:isReferencedBy
dc:source	dcterms:issued
dcterms:conformsTo	edm:isNextInSequence
dcterms:created	+edm:rights
dcterms:extent	owl:sameAs

Klase kontekstualizacije

Svojstva klase edm:Agent (Entitet)	
+ skos:prefLabel	foaf:name
skos:altLabel	rdaGr2:biographicalInformation
skos:note	rdaGr2:dateOfBirth
dc:date	rdaGr2:dateOfDeath
dc:identifier	rdaGr2:dateOfEstablishment
dcterms:hasPart	rdaGr2:dateOfTermination

dcterms:isPartOf	rdaGr2:gender
edm:begin	rdaGr2:placeOfBirth
edm:end	rdaGr2:placeOfDeath
edm:hasMet	rdaGr2:professionOrOccupation
edm:isRelatedTo	owl:sameAs

Svojstva klase edm:Place (Mjesto)	
+ wgs84_pos:lat	skos:note
+ wgs84_pos:long	dcterms:hasPart
wgs84_pos:alt	dcterms:isPartOf
+ skos:prefLabel	edm:isNextInSequence
skos:altLabel	owl:sameAs

Svojstva klase edm:TimeSpan (Vremenski raspon)	
+ skos:prefLabel	edm:begin
skos:altLabel	edm:end
skos:note	edm:isNextInSequence
dcterms:hasPart	owl:sameAs
dcterms:isPartOf	

Svojstva klase skos:Concept (Pojam/Koncept)	
+ skos:prefLabel	skos:relatedMatch
skos:altLabel	skos:exactMatch
skos:broader	skos:closeMatch
skos:narrower	skos:note
skos:related	skos:notation
skos:broadMatch	skos:inScheme
skos:narrowMatch	

Svojstva klase cc:License (Dozvola, uslovi korišćenja)
--

✓odrl:inheritFrom	cc:deprecatedOn
-------------------	-----------------

3 Aspekti podataka

3.1 Identifikatori izvora u podacima

Ovaj odjeljak treba čitati oslanjajući se na uzorak EDM podataka u Dodatku A, odakle su uzeti svi primjeri.

- Europeani će se dostavljati skupovi podataka u RDF/XML strukturi i sadržaće opise metapodacima za mnoge objekte kulturnog nasljeđa.
- Opis jednog objekta kulturnog nasljeđa metapodacima sklopljen je od više "odjeljaka". Svaki odjeljak odgovara jednoj od klasa koje su prethodno objašnjene i sadrži svojstva i vrijednosti u vezi s tom klasom.
- Svaki od ovih odjeljaka metapodataka mora imati jedinstven identifikator, i jedno ili više svojstava povezanih s tom određenom klasom. Do kraja ovog dijela dokumenta za odjeljke metapodataka koristi se termin "**izvor**".
- Svaki izvor **mora** imati sopstveni jedinstveni identifikator (URI), tako da se svi izvori u jednom opisu mogu iznutra povezati.²
- Identifikator izvora daje se u izjavi "rdf:about", na početku odjeljka metapodataka o tom izvoru.
- Hiperveza od izvora koji upućuje (a), ka drugom izvoru (b), kreira se stavljanjem identifikatora za (b) u jedno od svojstava (a), kao "rdf:resource". Vidjeti primjere koji slijede.

Svaki izvor (odjeljak metapodataka) počinje izjavom "rdf:about" koja sadrži identifikator tog izvora. Na primjer:

Identifikator izvora koji predstavlja Dostavljeni OKN:

```
<edm:ProvidedCHO rdf:about="#UEDIN:214">
```

Identifikator izvora koji predstavlja Veb izvor:

```
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg">
```

Identifikator izvora koji predstavlja Agregaciju:

```
<ore:Aggregation rdf:about="http://www.mimo-db.eu/UEDIN/214">
```

² Više informacija o dobavljanju URI-ja za EDM možete naći [ovdje](#).

Izvori su zatim, putem tih identifikatora, povezani u izjavi "rdf:resource".

Izvor za Agregaciju je povezan sa izvorom ProvidedCHO preko ID-a u izjavi rdf:resource

```
<ore:Aggregation rdf:about=http://www.mimo-db.eu/UEDIN/214>
<edm:aggregatedCHO rdf:resource="#UEDIN:214"/>
...
</ore:Aggregation>
```

Agregacija je povezana sa izvorom WebResource, korišćenjem njenog ID-a u izjavi rdf:resource

```
<ore:Aggregation rdf:about=http://www.mimo-db.eu/UEDIN/214
<edm:aggregatedCHO rdf:resource="#UEDIN:214"/>
<edm:isShownBy rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg"/>...
</ore:Aggregation>
```

Kontekstualni izvori se povezuju na sličan način. Svojstvo u metapodacima jednog od izvora iz osnovnih klasa sadrži ID kontekstualnog izvora. U ovom primjeru, edm:ProvidedCHO ima svojstvo dc:type koje sadrži HTTP URI koji je identifikator za izvor skos:Concept:

```
<edm:ProvidedCHO rdf:about="#UEDIN:214">
<dc:title> ...
<dc:type rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/HornbostelAndSachs/356"/>
<dc:... ..
</edm:ProvidedCHO>

<skos:Concept rdf:about="http://www.mimo-db.eu/HornbostelAndSachs/356">
<skos:prefLabel xml:lang="en">423.22 Labrosones with slides</skos:prefLabel>
</skos:Concept>
```

U primjerima identifikatora koji su dosad korišćeni, vidjećete da URI-ji nijesu iste vrste.

- ID izvora ProvidedCHO je interni identifikator (ustvari, identifikator zapisa), koji je ovdje prosto upotrijebljen da omogućiti da drugi izvori upućuju na njega
- ID izvora WebResource je pravi HTTP URI koji vodi ka spoljnom izvoru.

U ovom kontekstu se mogu koristiti četiri tipa identifikatora:

1. HTTP URI koji vodi ka izvoru otvorenih podataka, negdje izvan skupa podataka koji su dostavljeni Europeani
2. HTTP URI koji vodi ka drugom izvoru unutar opisa metapodacima koji je dostavljen Europeani
3. lokalni URI koji ne vodi ka onom na šta ukazuje³, ali upućuje na drugi izvor unutar istog opisa metapodacima (na primjer, interni identifikator koji važi u strukturi dobavljača)
4. identifikator koji ne vodi ka onom na šta ukazuje, ali upućuje na drugi izvor unutar istog opisa metapodacima (bilo koji niz koji je upotrijebljen da se identifikuje izvor, kao što je inventarni broj)

3.2 Jezički aspekti podataka

Za dobavljače su važna dva jezička aspekta podataka u Europeani:

- 1) jezik vrijednosti u svojstvima
- 2) jezik objekta koji se opisuje

U standardu ISO 639-2 svjetski poznati jezici imaju kôd od dva slova (na primjer, “fr” za francuski ili “it” za italijanski) i kôd od tri slova (“eng” za engleski, “fre” za francuski). Manje rasprostranjeni jezici imaju samo troslovne kôdove. Preporučujemo dobavljačima da koriste dvoslovne kodove kad god je to moguće, kao u tabeli na adresi http://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/code_list.php.

Agencija IANA (Internet Assigned Numbers Authority - Tijelo za internetsku dodjelu brojeva) je izradila registar s objašnjenjima kôdova⁴. Tu se razjašnjava za koje jezike se preporučuje upotreba dvoslovnog kôda, a koji moraju koristiti troslovni. Preporučujemo dobavljačima da konsultuju ovaj registar. Korisno objašnjenje se može naći i na adresi <http://www.w3.org/International/articles/language-tags/Overview.en.php>.

1. Jezik vrijednosti u svojstvima metapodataka

Jezik vrijednosti datih u svojstvima metapodataka saopštava se korišćenjem xml:lang sa odgovarajućim jezičkim kôdom. Na primjer, opis na francuskom će biti:

```
<dc:description xml:lang="fr">Trois boutons en argent</ dc:description>
```

Ako je isti opis dostupan i na engleskom jeziku, svojstvo se može ponoviti:

```
<dc:description xml:lang="en">Three silver buttons</ dc:description>
```

³ https://en.wikipedia.org/wiki/Dereferenceable_Uniform_Resource_Identifier

⁴ <http://www.iana.org/assignments/language-subtag-registry/language-subtag-registry>

Obratite pažnju da u Europeani postoje posebna pravila za prevođenje naslova koja važe u dc:title i dcterms:alternative. Ta pravila su navedena u tabelama s opisima svojstava koje slijede u nastavku.

2. Jezik objekta koji se opisuje

Ako je jezički aspekt bitan za objekat koji se opisuje, od dobavljača se traži da naznači jezik objekta, koristeći svojstvo dc:language. Za objekte kod kojih je edm:type TEXT to je obavezno, a za druge tipove objekata (na primjer, glasovni zapis ili slika s nešto teksta) se preporučuje. Preporučujemo da kao vrijednost koristite jezički kôd:

```
<dc:language>it</dc:language>
```

3.3 Opšta pravila mapiranja

1. Apelujemo na dobavljače da dostave što više svojstava iz svojih postojećih podataka, kako bi kreirali potpun opis. Nije neophodno da se iskoriste sva EDM svojstva, ali ona koja su obilježena kao obavezna moraju se dostaviti.
2. Dostavite svojstva u zapisu istim redoslijedom koji je dat u ovom dokumentu.
3. Ako se ista klasa kontekstualizacije primjenjuje na više Dostavljenih OKN, onda je treba ponoviti za svaki Dostavljeni OKN. To jest, ne može se dostaviti jednom, za sve podatke u datoteci.
4. Vrijednosti koje se unose za svojstva treba da imaju oblik **reference** ili **literal**. Većina svojstava može imati bilo koji od ova dva tipa vrijednosti, ali za neka je propisan jedan ili drugi.
5. Dostavljajte vrijednost samo kao referencu ili samo kao literal, da bi se izbjeglo dupliranje podataka.
6. Kad god se koristi literalna vrijednost, dobro je da se aktivira xml:lang jezička oznaka, da bi se ukazalo na jezik vrijednosti. Preporučujemo da ove oznake koristite kad god je to prikladno.
7. Pokušajte da pronađete najpreciznije moguće svojstvo. Na primjer, koristite termine za podsvojstva dcterms:spatial ili dcterms:temporal, umjesto dc:coverage.
8. Sve klase i drugi izvori predstavljeni u jednom EDM zapisu treba da imaju identifikator, kao što je objašnjeno u odjeljku 1.3.
9. Nemojte koristiti HTML označavanje u vrijednostima svojstava jer to može narušiti prikaz na portalu i izlazne podatke u API.
10. Pobrinite se da zapis sadrži obavezna ili alternativna obavezna svojstva. Pogledajte pregled tih svojstava u odjeljku 2 i na početku odjeljka o svakoj klasi.
11. Svojstva dc:type i edm:type treba da imaju različite vrijednosti.

4 Glavne EDM klase

Sadržaj ovog odjeljka su tri glavne klase: **edm:ProvidedCHO**, **edm:WebResource**, i **edm:Aggregation**. Svako dostavljanje jedinice u Europeanu treba da dovede do kreiranja tri tipa "izvora" (odjeljka metapodataka):

- jedan za izvor objekta kulturnog nasljeđa– edm:ProvidedCHO
- jedan za digitalni objekat koji se dostavlja– edm:WebResource
- jedan za cijeli paket– ore:Aggregation

Svaki od njih će imati metapodatke koji su s njim povezani, čime se dobija glavna "sekcija metapodataka" za svaki dostavljeni objekat. Sljedeća tri dijela ovog dokumenta sastoje se od tabela za svaku klasu iz kojih se vidi koja se svojstva na nju primjenjuju. Svako svojstvo ima:

- kratku definiciju sa nekim napomenama za mapiranje, uključujući isječak iz XML-a koji pokazuje kako da se kodira jednostavni tekstualni niz (Literal), ili postavi hiperveza ka drugom izvoru (Ref).
- Očekivani tip vrijednosti. To je ili "Literal" za tekstualni niz, ili "Ref" za URI ili za lokalni identifikator.
- Kardinalni stubac (Kard.) koji pokazuje da li je svojstvo obavezno i/ili ponovljivo.

U Odjeljku 5 je prikazan potpuniji primjer podataka za svaku klasu, kodiran u RDF/XML. Korišćen je primjer iz stvarnog radnog procesa, zapis koji je mapiran iz sheme LIDO u EDM. Potpuni konvertovani zapis i originalni LIDO podaci dati su u Dodatku A.

4.1 Dostavljeni objekat kulturnog nasljeđa (edm:ProvidedCHO)

Vrijednosti u ovim svojstvima odnose se na sâm originalni objekat kulturnog nasljeđa (OKN), a ne na njegovu digitalnu predstavu. Drugačije rečeno, na svojstva same slike 'Mona Liza', a ne na njenu digitalnu predstavu.

Obavezna svojstva zaklasu ProvidedCHO:

dc:title, ili dc:description

dc:language za tekstualne objekte

dc:subject, ili dc:type, ili dc:coverage, ili dcterms:spatial, ili dcterms:temporal

edm:type

Svojstvo	Napomena	Tip vrijednosti	Kard.
dc:contributor	Koristi se za saradnike na OKN. Ako je moguće, dostavite identifikator saradnika iz nekog normativnog izvora. Dobavljači s razrađenijom taksonomijom uloga mogu se opredijeliti da jedan podskup mapiraju u svojstvo dc:contributor, a drugi u dc:creator. Može se ponoviti za više saradnika. <dc:contributor>Maria Callas</dc:contributor> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase Agent (Entitet) <dc:contributor rdf:resource="http://www.example.com/MariaCallas"/>	literal ili ref	0...n

dc:coverage	Prostorni ili vremenski obuhvat teme OKN-a. Koristite preciznija svojstva dcterms:spatial ili dcterms:temporal ako vam podaci to omogućavaju. Jedno se mora dostaviti: dc:coverage, ili dc:subject, ili dc:type, ili dcterms:spatial, ili dcterms:temporal. <dc:coverage>1995-1996</dc:coverage> or <dc:coverage>Berlin</dc:coverage> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase kontekstualizacije, na primjer, klasa Place (Mjesto) <dc:coverage rdf:resource="http://sws.geonames.org/2950159"/>	literal ili ref	0....n
dc:creator	Namijenjeno za kreatora OKN-a. Ako je moguće, postavite identifikator kreatora iz nekog normativnog izvora. Može se ponoviti u slučaju više kreatora. <dc:creator>Shakespeare, William</dc:creator> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase Agent (Entitet) <dc:creator rdf:resource="http://viaf.org/viaf/96994048"/>	literal ili ref	0....n
dc:date	Koristi se za značajan datum u životu kreatora OKN-a. Razmotrite upotrebu podsvojstava dcterms:created ili dcterms:issued. <dc:date>Early 20th century</dc:date> or <dc:date>1919</dc:date> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci iz klase TimeSpan <dc:date rdf:resource="http://semium.org/time/19xx_1_third"/>	literal ili ref	0....n
dc:description	Opis OKN-a. Moraju se dostaviti podaci udc:description ili dc:title. <dc:description>Illustrated guide to airport markings and lighting signals, with particular reference to SMGCS (Surface Movement Guidance and Control System) for airports with low visibility conditions.</dc:description>	literal ili ref	0....n
dc:format	Koristi se za termine koji se uobičajeno koriste za označavanje formata objekta kulturnog nasljeđa ili formata datoteke izvorno digitalnog objekta. U odgovarajućoj prilici možete iskoristiti vrijednost "3D-PDF". <dc:format>paper</dc:format>	literal ili ref	0....n

dc:identifier	Identifikator originalnog OKN. <dc:identifier>RP-T-1952-380</dc:identifier>	literal	0....n
dc:language	Jezik teksta OKN, kao i drugih vrsta OKN, ako sadrže tekstualne elemente. Obavezno za tekstualne objekte, veoma se preporučuje za druge vrste objekata koji imaju jezičke elemente. Dobra praksa upućuje na korišćenje dvo-ili troslovnih primarnih jezičkih oznaka iz standarda ISO 639 ⁵ . Može se ponoviti u slučajevima višejezičnosti. <dc:language>it</dc:language>	literal	0....n
dc:publisher	Naziv izdavača OKN. Ako je moguće, dostavite identifikator izdavača iz nekog normativnog izvora. <dc:publisher>Oxford University Press</dc:publisher> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase Agent (Entitet) <dc:publisher rdf:resource="http://www.oup.com/" />	literal ili ref	0....n
dc:relation	Naziv identifikatora poveznog izvora, obično se koristi za druge povezane OKN-e. Uporediti: edm:isRelatedTo. <dc:relation>maps.crace.1/33</dc:relation> (Signatura) ili dostavite hipervezu ka drugom objektu: <dc:relation rdf:resource="http://www.identifier/relatedObject"/>	literal ili ref	0....n
dc:rights	Koristi se da imenuje vlasnika prava nad OKN, ako je moguće, ili za opštije informacije o pravima. (Obratite pažnju da se kontrolisano svojstvo edm:rights odnosi na digitalne objekte i primjenjuje na klase edm:WebResource i/ili edm:Aggregation). <dc:rights>Copyright © British Library Board</dc:rights>	literal ili ref	0....n
dc:source	Povezani izvor iz kog je u cjelini ili djelimično izveden opisivani izvor, to jest, izvor originalnog OKN. (To nije naziv vlasnika sadržaja; za to vidjeti: edm:dataProvider.) <dc:source>Security Magazine pp 3-12</dc:source>	literal ili ref	0....n

⁵ http://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/code_list.php

dc:subject	Predmet OKN. Moraju se dostaviti podaci u dc:subject, ili dc:coverage, ili dc:type, ili dcterms:spatial, ili dcterms:temporal <dc:subject>trombone</dc:subject> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase Concept (Pojam/Koncept) <dc:subject rdf:resource="http://id.loc.gov/authorities/subjects/sh85137992"/>	literal ili ref	0....n
dc:title	Naslov OKN. Moraju se dostaviti podaci u dc:title ili dc:description. Tačan prevod naslova se može unijeti korišćenjem odgovarajućih jezičkih atributa u XML-u <dc:title xml:lang="en">Eight Weeks</dc:title> <dc:title xml:lang="it">Ocho semanas</dc:title>	literal	0....n
dc:type	Priroda ili žanr OKN. Najbolje je da se termin(i) uzme iz kontrolisanog rječnika. Moraju se dostaviti podaci u svojstvima dc:type, ili dc:subject, ili dc:coverage, ili dcterms:spatial, ili dcterms:temporal. <dc:type>Book</dc:type>ili<dc:type>trombone</dc:type> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase Concept (Pojam/Koncept) <dc:type rdf:about="http://www.mimo-db.eu/HornbostelAndSachs/356/">	literal ili ref	0....n
dcterms:alternative	Bilo koji alternativni naslov OKN, uključujući skraćenice ili prevode koji nisu doslovni. <dcterms:alternativexml:lang="en">Eight weeks: a novel</dcterms:alternative>	literal	0....n
dcterms:conformsTo	Usvojeni standard s kojim je OKN usklađen. <dcterms:conformsTo>W3C WCAG 2.0</dcterms:conformsTo> (usklađen sa <i>Smjernicama za dostupnost veb sadržaja</i> Konzorcijuma W3). ili hiperveza ka izvoru <dcterms:conformsTo rdf:resource="http://www.w3.org/TR/WCAG/">	literal ili ref	0....n

dcterms:created	Vrijeme keiranja OKN. <dcterms:created>Mid 16th century</dcterms:created> ili <dcterms:created>1584</dcterms:created> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase TimeSpan (Vremenski raspon) <dcterms:created rdf:resource="http://semium.org/time/15xx_3_third"/>	literal ili ref	0....n
dcterms:extent	Veličina ili trajanje OKN. <dcterms:extent>13 cm</dcterms:extent> (širina originalnog objekta). <dcterms:extent>34 minutes</dcterms:extent> (trajanje zvučnog zapisa).	literal ili ref	0....n
dcterms:hasFormat	Izvor povezan sa OKN koji je u suštini isti kao OKN, ali u drugom formatu. <dcterms:hasFormat> http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/f/f3/Europeana_logo.png </dcterms:hasFormat> za png slikovnu datoteku opisanog tiff izvora ili kao hiperveza ka izvoru <dcterms:hasFormat rdf:resource="http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/f/f3/Europeana_logo.png"/>	literal ili ref	0....n
dcterms:hasPart	Izvor koji je fizički ili logično dio OKN. <dcterms:hasPart>Vol.2. Issue 1</dcterms:hasPart>.	literal ili ref	0....n
dcterms:hasVersion	Drugi, kasniji izvor koji je verzija, izdanje ili prerada OKN; koji ne pokazuje znatne razlike u formatu, nego u sadržaju. <dcterms:hasVersion>The Sorcerer's Apprentice (translation by Edwin Zeydel, 1955)</dcterms:hasVersion>. U ovom primjeru, prevod iz 1955. je verzija opisanog izvora.	literal ili ref	0....n
dcterms:isFormatOf	Drugi izvor koji je suštinski isti kao OKN, ali u drugom formatu. <dcterms:isFormatOf>Europeana_logo.tiff</dcterms:isFormatOf> gdje je opisani izvor jedna png slikovna datoteka.	literal ili ref	0....n

dcterms:isPartOf	Izvor u koji je OKN fizički ili logično uključen. Ovo svojstvo se može koristiti za objekte koji su dio hijerarhije i biće upotrijebljeno za ispravno prikazivanje na portalu. Zbog toga je neophodno da se vrijednost dostavi u obliku reference. Pogledajte Izveštaj operativne grupe⁶ o predstavljanju hijerarhijskih entiteta. <dcterms:isPartOf>Crace Collection of Maps of London</dcterms:isPartOf> ili hiperveza ka nadređenom objektu, ako je on dio hijerarhije OKN-a <dcterms:isPartOf rdf:resource="http://data.europeana.eu/item/08701/1B0BACAA44D5A807E43D9B411C9781AAD2F96E65"/>	literal ili ref	0....n
dcterms:isReferencedBy	Drugi izvor koji upućuje, citira ili na drugi način ukazuje na OKN. <dcterms:isReferencedBy>Till, Nicholas (1994) <i>Mozart and the Enlightenment: Truth, Virtue and Beauty in Mozart's Operas</i>, W. W. Norton & Company </dcterms:isReferencedBy>	literal ili ref	0....n
dcterms:isReplacedBy	Drugi izvor koji dopunjava, zauzima mjesto ili prevazilazi OKN. <dcterms:isReplacedBy>http://dublincore.org/about/2009/01/05/bylaws/</dcterms:isReplacedBy> gdje je opisani izvor starija verzija (http://dublincore.org/about/2006/01/01/bylaws/) ili hiperveza <dcterms:isReplacedBy rdf:resource="http://dublincore.org/about/2009/01/05/bylaws"/>	literal ili ref	0....n
dcterms:isRequiredBy	Drugi povezani izvor koji zahtjeva OKN da bi funkcionisao, mogao da se isporučuje, ili da bi bio koherentan <isRequiredBy>http://www.myslides.com/myslideshow.ppt</isRequiredBy> gdje je opisana slika potrebna za onlajn galeriju slika.	literal ili ref	0....n
dcterms:issued	Datum formalnog izdavanja ili objavljivanja OKN. <dcterms:issued>1993</dcterms:issued> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase TimeSpan (Vremenski raspon) <dcterms:issued rdf:resource="http://semium.org/time/17xx_3_third"/> (kasni 18. vijek)	literal ili ref	0....n

⁶ <http://pro.europeana.eu/get-involved/europeana-tech/europeanatech-task-forces/hierarchical-objects>

dcterms:isVersionOf	Drugi, raniji izvor kojeg je OKN verzija, izdanje ili prerada; ne pokazuje znatne izmjene u formatu, nego u sadržaju. <dcterms:isVersionOf>The Sorcerer's Apprentice<dcterms:isVersionOf>. U ovom primjeru, 'Čarobnjakov šegrt' (prevod Edvina Zejdela, 1955.), jeste izvor koji se opisuje.	literal ili ref	0....n
dcterms:medium	Materijal ili fizički nosilac OKN. <dcterms:medium>metal</dcterms:medium>	literal ili ref	0....n
dcterms:provenance	Izjava o promjenama vlasništva i staratelja o OKN od njegovog nastanka. Važna je zbog autentičnosti, cjelovitosti i tumačenja. <dcterms:provenance>Donated to The National Library in 1965</dcterms:provenance>	literal ili ref	0....n
dcterms:references	Drugi izvori na koje upućuje, koje citira ili na drugi način ukazuje OKN. <dcterms:references>Honderd jaar Noorse schilderkunst </dcterms:references>	literal ili ref	0....n
dcterms:replaces	Povezani izvor koji je dopunio, zamijenio ili prevazišao OKN. <dcterms:replaces> http://dublincore.org/about/2006/01/01/bylaws/ </dcterms:replaces> gdje je opisani izvor novija verzija (http://dublincore.org/about/2009/01/05/bylaws/) ili hiperveza ka izvoru <dcterms:replaces rdf:resource="http://dublincore.org/about/2006/01/01/bylaws/" />	literal ili ref	0....n
dcterms:requires	Drugi izvor koji je potreban opisanom izvoru da bi funkcionisao, mogao da se isporučuje, ili da bi bio cjelovit. <dcterms:requires> http://ads.ahds.ac.uk/project/userinfo/css/oldbrowsers.css </dcterms:requires> gdje je opisani izvor jedna HTML datoteka na adresi http://ads.ahds.ac.uk/project/userinfo/digitalTextArchiving.html	literal ili ref	0....n
dcterms:spatial	Prostorne osobine OKN, to jest, šta OKN predstavlja ili oličava u prostornom smislu (lokacija, koordinate ili mjesto). Moraju se dostaviti podaci u dcterms:spatial, ili dc:type, ili dc:subject, ili dc:coverage, ili dcterms:temporal. <dcterms:spatial>Portugal</dcterms:spatial> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase Place (Mjesto) <dcterms:spatial rdf:resource="http://sws.geonames.org/2264397/" />	literal ili ref	0....n

dcterms:tableOfContents	Spisak podjedinica OKN. <dcterms:tableOfContents>Chapter 1. Introduction, Chapter 2. History </dcterms:tableOfContents>	literal	0....n
dcterms:temporal	Vremenske karakteristike OKN, to jest, o čemu je, ili šta predstavlja OKN, u vremenskom pogledu (period, vrijeme, ili vremenski raspon). Moraju se dostaviti podaci u dcterms:temporal, ili dc:type, ili dc:subject, ili dc:coverage, ili dcterms:spatial. <dcterms:temporal>Roman Empire</dcterms:temporal> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase TimeSpan (Vremenski raspon) <dcterms:temporal rdf:resource="http://semium.org/time/roman_empire"/>	literal ili ref	0....n
edm:currentLocation	Geografska lokacija u čijim se granicama trenutno nalazi OKN. Ako se koristi naziv repozitorijuma, zgrade, mjesta, ili drugog entiteta, treba da sadrži i naznaku njegove geografske lokacije. <edm:currentLocation rdf:resource="http://sws.geonames.org/2950159"/> (Identifikator za Berlin)	ref	0....1
edm:hasMet	Identifikator entiteta, mjesta, vremenskog perioda ili bilo kog drugog entiteta koji se može identifikovati, kojeg je OKN "sreo" tokom svog postojanja. <edm:hasMet rdf:resource="http://viaf.org/viaf/96994048"/> (Identifikator za Vilijama Šekspira) <edm:hasMet rdf:resource="http://sws.geonames.org/6620265"/> (lokacijski identifikator Šekspirovog pozorišta "Glob")	ref	0....n
edm:hasType	Identifikator pojma, riječi ili fraze iz kontrolisanog rječnika (tezaurus, i tako dalje), koji daje tip OKN. Na primjer, Slika (Painting), iz baze AAT (Art&Arhitecture Thesaurus). Ovo svojstvo se može smatrati nadsvojstvom svojstva (na primjer) dc:format ili dc:type jer pomaže da se odgovori na pitanja tipa "Šta". <edm:hasType>Painting</edm:hasType>	ref ili literal	0....n
edm:incorporates	Identifikator drugog izvora koji je ugrađen u opisani OKN. Na primjer, film "Paklena pomorandža" sadrži Rosinijevu muziku "Svraka kradljivica". <edm:incorporates rdf:resource="http://www.identifier/IncorporatedResource"/>	ref	0....n

edm:isDerivativeOf	Identifikator drugog objekta iz kog je izveden opisani OKN. Na primjer, identifikator „Mobi Dika“, kad se kao OKN opisuje italijanski prevod ovog romana. <edm:isDerivativeOf rdf:resource=“http://www.identifier/SourceResource”/>	ref	0....n
edm:isNextInSequence	Identifikator objekta koji je prethodio, u situaciji kad su oba objekta dio istog sveobuhvatnog izvora. Koristite ovo svojstvo za objekte koji su dio hijerarhije ili niza, da biste bili sigurni da će oni biti ispravno prikazani na portalu. <edm:isNextInSequence rdf:resource=“http://www.identifier/PrecedingResource”/>	ref	0....n
edm:isRelatedTo	Identifikator naziva pojma ili drugog izvora s kojim je opisani OKN povezan. Na primjer, „Mobi Dik“ je povezan s književnošću 19. vijeka. Uporediti sa: dc:relation. <edm:isRelatedTo>Literature</edm:isRelatedTo > ili unijeti hipervezu ka izvoru <edm:isRelatedTo rdf:resource=“http://www.eionet.europa.eu/gemet/concept?cp=4850”/>	ref ili literal	0....n
edm:isRepresentativeOf	Identifikator drugog objekta čija je opisani OKN predstava. Na primjer, identifikator statue, ako je opisani OKN umjetnička slika te statue. <edm:isRepresentativeOf rdf:resource=“http://www.identifier/RepresentedResource”/>	ref	0....1
edm:isSimilarTo	Identifikator drugog izvora kojem je opisani OKN sličan. <edm:isSimilarTo rdf:resource=“http://www.identifier/SimilarResource”/>	ref	0....n
edm:isSuccessorOf	Identifikator izvora kojem opisani OKN slijedi. Na primjer, „Dvije kule“ slijedi poslije „Družine prstena“. <edm:isSuccessorOf rdf:resource=“http://dbpedia.org/resource/The_Fellowship_of_the_Ring”/>	ref	0....n
edm:realizes	Ako je opisani OKN tipa edm:PhysicalThing, on može biti realizacija nekog informacionog objekata. Na primjer, primjerak Gutenbergovog izdanja je realizacija Biblije. <edm:realizes rdf:resource=“http://www.identifier/PhysicalThing”/>	ref	0....n

edm:type	Data vrijednost mora biti jedna od onih koje prihvata Europeana jer je to potrebno za funkcionisanje portala. Vrijednosti su: TEXT, VIDEO, SOUND, IMAGE, 3D (tekst, video, zvuk, slika, trodimenzionalni objekat). (Za 3D, kad god je moguće, u dc:format koristite vrijednost "3D-PDF") <edm:type>IMAGE</edm:type> (velika slova) <edm:type>3D</edm:type> (velika slova)	literal	1....1
owl:sameAs	Koristi se da ukaže na vašu sopstvenu (povezani podaci) predstavu objekata, ako ste već oformili URI identifikator. Takođe se može dostaviti URI koji je za objekat oformio neko treći. ⁷ <owl:sameAsrdf:resource="http://www.identifier/SameResourceElsewhere"/>	ref	0....n

⁷ V. na primjer na veb mjestu pilot projekta Europeana Linked Data, u kojem se za objekat koristi owl:sameAs

<http://data.europeana.eu/item/92007/239336AFD89B227CF0B65D58380CB6F2DD1774B3>, da bi se ukazalo da URI za isti objekat održava Nacionalna biblioteka Mađarske.

4.2 Svojstva Veb izvora (edm:WebResource)

Ovo su svojstva koja se mogu koristiti u klasi edm:WebResource. To znači da su ona atributi digitalne predstave dostavljenog objekta kulturnog nasljeđa, a ne samog objekta kulturnog nasljeđa.

Za svaki edm:ProvidedCHO može biti nekoliko klasa edm:WebResource. One će biti povezane preko klase ore:Aggregation, korišćenjem svojstva edm:hasView, ili nekog od njegovih podsvojstava. Jedno od njih mora biti neko od obaveznih svojstava edm:isShownAt ili edm:isShownBy (i, za objekte tipa IMAGE, hiperveza se može ponoviti u svojstvu edm:object). Svaki dostavljeni veb izvor treba da ima sopstveni komplet svojstava.

Europeanini dobavljači koji žele da dostave svoje IIIF⁸ izvore to mogu učiniti koristeći mala proširenja klase WebResource iz Europeaninog modela podataka. Više pojedinosti o tome može se naći u *Smjernicama za dostavljanje IIIF izvora za objekte u formatu EDM*⁹.

Obavezna svojstva: u klasi edm:WebResource nema obaveznih svojstava.

Svojstvo	Napomena	Tip vrijednosti	Kard.
dc:creator	Mjesto za kreatora veb izvora. Ako je moguće, dostavite identifikator kreatora iz normativne datoteke. Može se ponoviti ako ima više kreatora. <dc:creator xml:lang="es">Biblioteca Nacional de España</dc:creator> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase Agent (Entitet) <dc:creator rdf:resource="http://viaf.org/viaf/147143794/" />	literal ili ref	0....n

⁸ IIIF – International Image Interoperability Framework – Međunarodni okvir za interoperabilnost slika, <http://iiif.io/>

⁹ <http://pro.europeana.eu/share-your-data/data-guidelines/edm-profiles>

dc:description	Koristi se za kratak opis ove digitalne predstave <dc:description>Performance with Buccin trombone/>	literal ili ref	0....n
dc:format	Koristi se za format date digitalne predstave. (Upotrebite vrijednost "3D-PDF", ako je to prikladno.) <dc:format>image/jpeg</dc:format>	literal ili ref	0....n
dc:rights	Koristi se za imenovanje vlasnika prava nad datom digitalnom predstavom, ako ima uslova, ili za opštije informacije o pravima. Obratite pažnju na razliku između ovog svojstva i obaveznog, kontrolisanog svojstva edm:rights, u nastavku. <dc:rights> Copyright © British Library Board</dc:rights>	literal ili ref	0....n
dc:source	Povezani izvor iz kojeg je opisani veb izvor izveden, u cjelini ili djelimično. <dc:source>The name of the source video tape <dc:source>	literal ili ref	0....n
dcterms:conformsTo	Prihvaćeni standard s kojim je usklađen opisani veb izvor. <dcterms:conformsTo>W3C WCAG 2.0</dcterms:conformsTo> (<i>Smjernice za dostupnost veb sadržaja</i> Konzorcijuma W3).	literal ili ref	0....n
dcterms:created	Datum kreiranja veb izvora. <dcterms:created>2010</dcterms:created> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase TimeSpan (Vremenski raspon) <dc:date rdf:resource="http://semium.org/time/2010"/>	literal ili ref	0....n
dcterms:extent	Veličina ili trajanje digitalnog izvora. <dcterms:extent>1h 26 min 41 sec</dcterms:extent>	literal ili ref	0....n
dcterms:hasPart	Izvor koji je fizički ili logično dio opisanog veb izvora. <dcterms:hasPart rdf:resource="http://www.identifier/Part"/>	ref	0....n

dcterms:isFormatOf	Drugi izvor koji je suštinski isti veb izvor, ali u drugom formatu. <dcterms:isFormatOf>http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/f/f3/Europeana_logo.png</dcterms:isFormatOf> za png slikovnu datoteku opisanog tiff veb izvora. ili kao hiperveza ka izvoru <dcterms:isFormatOf rdf:resource="http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/f/f3/Europeana_logo.png"/>	literal ili ref	0....n
dcterms:isPartOf	Izvor čiji je opisani veb izvor fizički ili logičan dio. Ovo svojstvo se može koristiti za veb izvore koji su dio neke hijerarhije. Hijerarhije se mogu predstaviti kao hijerarhije dostavljenih objekata (ProvidedCHOs), ili kao hijerarhije veb izvora, ali ne kao obje vrste istovremeno. Vidjeti Izveštaj operativne grupe¹⁰ o predstavljanju hijerarhijskih entiteta. <dcterms:isPartOf rdf:resource="http://data.europeana.eu/item/08701/1B0BACAA44D5A807E43D9B411C9781AAD2F96E65"/>	ref	0....n
dcterms:isReferenced By	Povezani izvor koji upućuje na, citira, ili na drugi način ukazuje na opisani izvor. U primjeni IIIF, svojstvo dcterms:isReferencedBy se može iskoristiti da se klasa edm:WebResource poveže sa manifestnim¹¹ URI IIIF-a. <dcterms:isReferencedBy rdf:resource="http://dams.llgc.org.uk/iiif/2.0/1294670/manifest.json"/>	literal ili ref	0...n
dcterms:issued	Datum formalnog izdavanja ili objavljivanja veb izvora. <dcterms:issued>1999</dcterms:issued> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase TimeSpan (Vremenski raspon) <dcterms:issuedrdf:resource="http://semium.org/time/2010"/>	literal ili ref	0....n

¹⁰ <http://pro.europeana.eu/get-involved/europeana-tech/europeanatech-task-forces/hierarchical-objects>

¹¹ Manifestni izvor predstavlja pojedinačan objekat i intelektualno djelo ili djela koji su otjelovljeni u tom objektu <http://iiif.io/api/presentation/2.0/#manifest>

edm:isNextInSequence	Ako jedan OKN ima više veb izvora, što se vidi iz višestrukih ponavljanja svojstva edm:hasView u klasi ore:Aggregation, uz pomoć ovog svojstva se može pokazati slijed tih objekata. Svaki veb izvor (osim prvog u nizu) treba da ima ovo svojstvo da bi se vidio URI prethodnog izvora u nizu. <edm:isNextInSequence rdf:resource="http://data.europeana.eu/item/2020601/9A3907CB46B651DE91621933ECC31EC1DC52B33C"/> hiperveze ka veb izvoru strane 2 digitalizovanog dnevnika, iz WebResource za stranu 3.	ref	0....n
edm:rights	Vrijednost u ovom elementu ukazuje na kopirajt, prava korišćenja i pristupa, koji se primjenjuju na datu digitalnu predstavu. Veoma preporučujemo da se vrijednost ovog svojstva dostavi za svaku instancu datog veb izvora. Izjava o pravima koja je naznačena na nivou Veb izvora će "prebrisati" izjavu koja je navedena na nivou Agregacije. Vrijednost ovog elementa je URI uzet iz skupa onih koje je Europeana propisala za korišćenje. Njihov spisak se može naći na adresi http://pro.europeana.eu/web/available-rights-statements <edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0"/> <edm:rightsrdf:resource="http://www.europeana.eu/rights/rr-f"/> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase cc:License (Dozvola); tu možete navesti dodatne pojedinosti o pravima koja dajete (kao što je datum kad ističu ograničenja): http://www.europeana.eu/rights/out-of-copyright-non-commercial/2029-06-01 ili <edm:rights rdf:resource="#statement_3000095353971"/>	ref	0....1
owl:sameAs	Ovdje se dostavlja URI za drugu veb predstavu istog izvora. <owl:sameAs rdf:resource="urn:soundcloud:150424305"	ref	0....n

4.3 Svojstva Agregacije (ore:Aggregation)

Slijede svojstva koja se mogu koristiti u klasi **ore:Aggregation**. To znači da su to atributi koji važe za cijeli komplet povezanih izvora o jednom konkretnom dostavljenom OKN. Za svaku klasu ore:Aggregation treba dostaviti komplet ovih svojstava.

Obavezna svojstva za agregaciju:

edm:dataProvider

edm:isShownAt ili edm:isShownBy – preporučuje se korišćenje oba!

edm:provider

edm:rights

edm:aggregatedCHO

edm:ugc (ako je primjenjivo)

Svojstvo	Napomena	Tip vrijednosti	Kard.
edm:aggregatedCHO	Identifikator izvornog objekta, na primjer, sâme slike 'Mona Lisa'. To može biti potpuni URI povezanih otvorenih podataka, ili neki interni identifikator. <edm:aggregatedCHO rdf resource="#UEDIN:214"/>	ref	1....1
edm:dataProvider	Naziv ili identifikator dobavljača podataka (to jest, organizacije koja dostavlja podatke agregatoru). Ovi identifikatori neće biti na raspolaganju dok Europeana ne uvede svoj Prikaz organizacije ¹² . U slučaju dobavljača podataka Zuidwestbrabants Museum, koji dostavlja podatke u LoCloud preko agregatora Erfgoedplus.be, svojstva će ovako izgledati: <edm:dataProvider>Zuidwestbrabants Museum</edm:dataProvider> <edm:intermediateProvider>Erfgoedplus.be</edm:intermediateProvider> <edm:provider>LoCloud</edm:provider>	literal ili ref	1....1

¹² <http://pro.europeana.eu/edm-profiles>

edm:hasView	URL veb izvora koji je digitalna predstava OKN. U slučaju izvorno digitalnih objekata kulturnog nasljeđa to će biti sâm izvorni objekat. Svojstvo edm:hasView treba koristiti samo ako ima više izgleda OKN-a, a jedno (ili oba) obavezna svojstva edm:isShownAt ili edm:isShownBy su već iskorišćena. Ovo svojstvo se definiše u slučaju kad jedan OKN ima više izgleda istog objekta. (na primjer, cipela, i detalj etikete na cipeli) <edm:hasView rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/VIDEO/0032195v.mpg"/> <edm:hasView rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/AUDIO/0032195s.mp3"/>	ref	0....n
edm:isShownAt	URL veb izgleda objekta u kontekstu koji pruža najbolju obaviještenost. Obavezno je svojstvo edm:isShownAt ili edm:isShownBy, a moguće je da se u jednom zapisu iskoriste oba. Više smo skloni korišćenju edm:isShownBy. <edm:isShownAt rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/UEDIN/214"/>	ref	0....1
edm:isShownBy	URL veb izgleda objekta. Obavezno je svojstvo edm:isShownAt ili edm:isShownBy. Više smo skloni korišćenju edm:isShownBy. Europeana generiše pregledne slike za svaku direktnu vezu ka slikovnoj datoteci. Detaljnije o specifikacijama za pregledne slike vidjeti <i>Smjernice za slike na portalu Europeana</i>¹³. <edm:isShownBy rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg"/>	ref	0....1
edm:object	URL predstave OKN koji će se koristiti za generisanje preglednih slika koje se koriste na portalu Europeana. To može biti isti URL kao u svojstvu edm:isShownBy. Detaljnije o specifikacijama za pregledne slike vidjeti <i>Smjernice za slike na portalu Europeana</i>. To mora biti slika, i ako se odnosi na zvučni objekat. <edm:object rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg"/>	ref	0....1

¹³ <http://pro.europeana.eu/page/provider-faqs#Thumbnails>

edm:provider	Naziv identifikatora dobavljača objekta (to jest, organizacije koja Europeana direktno dobavlja podatke). Ovi identifikatori neće biti na raspolaganju dok Europeana ne uvede svoj Prikaz organizacije. U slučaju dobavljača LoCloud, koji sakuplja podatke od dobavljača podataka Zuidwestbrabants Museum, preko posredničke organizacije Erfgoedplus.be, svojstva će izgledati ovako: <pre><edm:dataProvider>Zuidwestbrabants Museum</edm:dataProvider> <edm:intermediateProvider>Erfgoedplus.be</edm:intermediateProvider><edm:provider>LoCloud</edm:provider> <edm:provider>LoCloud</edm:provider></pre>	literal ili ref	1....1
dc:rights	Iako bi najbolje bilo da se ovo svojstvo primijeni u klasi edm:WebResource ili edm:ProvidedCHO, ono je smješteno ovdje zbog konverzije podataka iz formata ESE, gdje se ne zna na koji se objekt odnose prava.	literal	0....n
edm:rights	Ovo je obavezno svojstvo i dodijeljena vrijednost treba da bude izjava o pravima koja se odnosi na digitalni prikaz kako je dat u (na primjer) svojstvima edm:object ili edm:isShownAt/By, ako ti izvori nisu snabdjeveni sopstvenim svojstvom edm:rights (vidjeti dokumentaciju za edm:rights). Vrijednost izjave o pravima u ovom elementu je URI uzet iz kompleta izjava koje je definisala Europeana na adresi http://pro.europeana.eu/available-rights-statements Izjava koja je dodijeljena u ovom svojstvu automatski će se primjenjivati na pregledne prikaze koji se koriste na portalu, i doprinosiće funkcionalnosti portala u pogledu pretraživanja i prikazivanja. Ako je više veb izvora priključeno jednoj izjavi o pravima nad edm:ProvidedCHO, izjava koja se ovdje navede smatraće se referentnom vrjednošću za sve obuhvaćene veb izvore. Stoga treba pažljivo izabrati odgovarajuću vrijednost, naročito ako različiti izvori već imaju različite izjave o pravima. U stvari, u takvim slučajevima, Europeana podstiče da se dostavljaju zasebne izjave o pravima za svaki pojedinačni veb izvor. Na primjer, JPEG datoteka u niskoj rezoluciji može biti CC-BY, a verzija video snimka koja prikazuje objekt u visokoj rezoluciji može biti CC-BY-NC. U takvim slučajevima, izjave o pravima koje su dodijeljene pojedinačnim veb izvorima “prebrisaće” onu koja je navedena na nivou klase ore:Aggregation. Na neke druge povezane veb izvore će se i dalje primjenjivati vrijednost iz svojstva edm:rights u klasi ore:Aggregation. <pre><edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/" /> <edm:rights rdf:resource="http://www.europeana.eu/rights/rr-f/" /></pre> ili kreirajte referencu ka nekoj instanci klase cc:License (Dozvola), gdje se mogu staviti dodatne pojedinosti u vezi s pravima (kao što je datum isticanja ograničenja): <pre>http://www.europeana.eu/rights/out-of-copyright-non-commercial/2029-06-01 or<edm:rights rdf:resource="#statement_3000095353971"/></pre>	ref	1....1

edm:ugc	Ovo je obavezno svojstvo za objekte koji potiču od korisnika ili su ih oni kreirali, a koji su prikupljeni kroz aktivnosti crowdsourcing-a ili nekog projekta. Svojstvo se koristi da bi se uočio ovakav sadržaj i može imati samo vrijednost "true" (mala slova). <edm:ugc>true</edm:ugc>	literal	0...1
edm:intermediateProvider	Naziv identifikatora posredničke organizacije koja bira, slaže ili uređuje podatke od Dobavljača podataka, koje potom sabira Dobavljač od kojeg ih Europeana potom ekstrahuje s veba. U lancu nabavke Posrednički dobavljač se mora razlikovati od Dobavljača podataka i od Dobavljača. Identifikatori neće biti na raspolaganju dok Europeana ne uvede svoj Prikaz organizacije . U slučaju organizacije Erfgoedplus.be, koja sakuplja podatke od Zuidwestbrabants Museum i dostavlja ih u LoCloud, svojstva će izgledati ovako: <edm:dataProvider>Zuidwestbrabants Museum</edm:dataProvider> <edm:provider>LoCloud</edm:provider> <edm:intermediateProvider>Erfgoedplus.be</edm:intermediateProvider>	literal ili ref	0...n

5 Klase kontekstualizacije

Klase kontekstualizacije: edm:Agent (Entitet), edm:Place (Mjesto), edm:TimeSpan (Vremenski raspon) i skos:Concept (Pojam/Koncept), namijenjene su da se ti entiteti modeluju kao zasebni od OKN, sa sopstvenim svojstvima, ako podaci omogućavaju takav tretman.

Ako izvorni metapodaci sadrže dodatne pojedinosti o entitetu koje su razdvojene od OKN (na primjer, datum rođenja autora, različite jezičke verzije predmetne odrednice), onda se uz pomoć klasa kontekstualizacije može modelovati odvojeni entitet. Njegove vrijednosti su svojstva odvojenog entiteta, a ne svojstva OKN, i mogu se mapirati kreiranjem odgovarajućeg kontekstualnog EDM entiteta. To se ponekad događa ako se kao vrijednost u određenom svojstvu unese identifikator koji je uzet iz tezaurusa ili normativne datoteke i koji će uspostaviti vezu ka daljim informacijama koje su u vezi s tim entitetom. Na primjer, identifikator imena Autora u normativnoj datoteci pružiće pristup potpunijim informacijama o tom Autoru.

5.1 Svojstva Entiteta (edm:Agent)

Klasa Entiteta, edm:Agent, sastoji se od ljudi, pojedinaca ili grupa, koji imaju potencijal da izvode voljne aktivnosti za koje se mogu smatrati odgovornima.

Napomena: upravna tijela RDA promijenila su osnovni domen/imenski prostor za svojstva 2. grupe. Uskoro će se izvesti preusmjerenje a mapiranje je obezbijeđeno¹⁴. Ovo mapiranje je prikazano u Dodatku B.

Svojstvo	Napomena	Tip vrijednosti	Kard.
skos:prefLabel	Izabrani oblik imena Entiteta. Iako je najveći broj pojavljivanja podešen na 1, može se tumačiti kao jedan za jednu jezičku oznaku. Ovo je preporučeno svojstvo u ovoj klasi. <skos:prefLabel xml:lang="fr">Courtois neveu aîné</skos:prefLabel> <skos:prefLabel xml:lang="en">Courtois' eldest nephew</skos:prefLabel>	literal	0...1
skos:altLabel	Alternativni oblici imena Entiteta. <skos:altLabel xml:lang="en">Courtois</skos:altLabel> <skos:altLabel xml:lang="fr">Augte. Courtois aîné</skos:altLabel>	literal	0....n
skos:note	Napomena o Entitetu, na primjer, biografske napomene. <skos:note> Courtois neveu aîné started a company of the same name manufacturing brass instruments in Paris in 1803</skos:note>	literal	0....n
dc:date	Značajan datum povezan sa Entitetom. <dc:date>1803</dc:date/>	literal ili ref	0....n

¹⁴Gordon Dunsire, predsjednik, Združena komisija za upravljanje razvojem standarda RDA (RDA – Resource Description and Access – Opis izvora i pristup; novi standard za deskriptivnu katalogizaciju koji zamjenjuje AACR2. – Prim. prev.)

dc:identifier	Identifikator Entiteta. <dc:creator>http://viaf.org/viaf/96994048</dc:creator>	literal	0....n
dcterms:hasPart	Referenca na Entitet koji je dio opisanog Entiteta (na primjer, dio korporacije). <dcterms:hasPart rdf:resource="http://identifier/partOfCorporation/">	ref	0....n
dcterms:isPartOf	Referenca na Entitet kojeg je opisani Entitet dio. <dcterms:isPartOf rdf:resource="http://identifier/parentCorporation/">	ref	0....n
edm:begin*	Datum kad je Entitet rođen/osnovan. <edm:begin>1795</edm:begin>	literal	0....1
edm:end*	Datum kad je Entitet umro/ugašen. <edm:end>1885</edm:end>	literal	0....1
edm:hasMet	Referenca ka drugom entitetu kojeg je Entitet "sreo", pri čemu se "sresti" koristi u širem smislu riječi. Na primjer, referenca na klasu Place (Mjesto) <edm:hasMet rdf:resource="http://sws.geonames.org/6620265/">	ref	0....n
edm:isRelatedTo	Referenca na druge entitete, posebno na druge činioce, s kojima je Entitet generički povezan. <edm:isRelatedTo rdf:resource="http://identifier/relatedAgent/">	ref	0....n
foaf:name	Ime Entiteta kao jednostavan tekstualni niz. <foaf:name>Auguste Courtois</foaf:name>	literal	0....n
rdaGr2:biographicalInformation	Informacija koja se tiče života ili istorijata Entiteta. <rdaGr2:biographicalInformation>Courtois neveu aîné started a company of the same name manufacturing brass instruments in Paris in 1803</rdaGr2:biographicalInformation>	literal	0....n

rdaGr2:dateOfBirth	Datum kad je Entitet (osoba) rođen. <rdaGr2:dateOfBirth>1795</rdaGr2:dateOfBirth>	literal	0....1
rdaGr2:dateOfDeath	Datum kad je Entitet (osoba) umro. <rdaGr2:dateOfDeath>1895</rdaGr2:dateOfDeath>	literal	0....1
rdaGr2:dateOfEstablishment	Datum kad je Entitet (korporativno tijelo) ustanovljen ili osnovan. <rdaGr2:dateOfEstablishment>1795</rdaGr2:dateOfEstablishment>	literal	0....1
rdaGr2:dateOfTermination	Datum kad je Entitet (korporativno tijelo) ukinut ili ugašen. <rdaGr2:dateOfTermination>1895</rdaGr2:dateOfTermination>	literal	0....1
rdaGr2:gender	Pol s kojim se Entitet identifikuje. <rdaGr2:gender>Female</rdaGr2:gender>	literal	0....1
rdaGr2:placeOfBirth	Mjesto, grad, oblast, država i/ili zemlja u kojoj je osoba rođena. <rdaGr2:placeOfBirth>Lusaka, Northern Rhodesia</rdaGr2:placeOfBirth> <rdaGr2:placeOfBirthrdf:resource="http://sws.geonames.org/909137"/>	literal ili ref	0....1
rdaGr2:placeOfDeath	Mjesto, grad, oblast, država i/ili zemlja u kojoj je osoba umrla. <rdaGr2:placeOfDeath>London, United Kingdom</rdaGr2:placeOfDeath> <rdaGr2:placeOfDeath rdf:resource="http://sws.geonames.org/2635167"/>	literal ili ref	0....1
rdaGr2:professionOrOccupation	Struka ili zanimanje u kojem Entitet radi ili je radio. <rdaGr2:professionOrOccupation>Instrument Maker</rdaGr2:professionOrOccupation>	literal ili ref	0....n
owl:sameAs	Drugi URI istog Entiteta. <owl:sameAsrdf:resource="http://www.identifier/sameResourceElsewhere"/>	ref	0....n

*Generička svojstva "početak" i "kraj" koriste se da generalno označe početni i krajnji datum u klasama edm:Agent (Entitet) i edm:TimeSpan (Vremenski raspon). U edm:Agent to se može razumjeti kao datumi rođenja i smrti.

5.2 Svojstva Mjesta (edm:Place)

Prostorna lokacija koju identifikuje dobavljač i imenuje je prema nekom rječniku ili lokalnom običaju.

Svojstvo	Napomena	Tip vrijednosti	Kard.
wgs84_pos:lat	Geografska širina prostorne stvari (decimalni stepeni). Ovo je preporučeno svojstvo ove klase. <wgs84_pos:lat>51.5075</wgs84_pos:lat>	Pokretni zarez ¹⁵	0....1
wgs84_pos:long	Geografska dužina prostorne stvari (decimalni stepeni). Ovo je preporučeno svojstvo ove klase. <wgs84_pos:long>-0.1231</wgs84_pos:long>	Pokretni zarez	0....1
wgs84_pos:alt	Visina prostorne stvari (metri izraženi decimetrima, iznad referentne tačke) <wgs84_pos:alt>21</wgs84_pos:alt>	Pokretni zarez	0....1
skos:prefLabel	Izabrani oblik naziva mjesta. Može biti najviše jedan za jednu jezičku oznaku. Ovo je preporučeno svojstvo ove klase. <skos:prefLabel xml:lang="en">London</skos:prefLabel>	literal	0....1
skos:altLabel	Alternativni oblici naziva mjesta. <skos:altLabel xml:lang="en">Greater London</skos:altLabel>	literal	0....n
skos:note	Informacija koja se odnosi na mjesto. <skos:note xml:lang="en">Pop. 21m</skos:note>	literal	0....n
dcterms:hasPart	Referenca na mjesto koje je dio opisanog mjesta. <dcterms:hasPart rdf:resource="http://sws.geonames.org/2643741/" /> (Grad London)	ref	0....n

¹⁵ Vidjeti <http://www.w3.org/TR/xmlschema-2/#decimal> ili <http://books.xmlschemata.org/relaxng/ch19-77057.html>

dcterms:isPartOf	Referenca na mjesto kojeg je opisano mjesto dio. <dcterms:isPartOf rdf:resource="http://sws.geonames.org/2635167/" /> (Ujedinjeno Kraljevstvo)	ref	0....n
edm:isNextInSequence	Može se iskoristiti da se predstavi slijed entiteta Mjesta tokom vremena, na primjer, historijski slojevi grada Troje. Koristite ovo svojstvo za objekte koji su dio hijerarhije ili slijeda, da biste osigurali ispravno prikazivanje na portalu.	ref	0....n
owl:sameAs	URI Mjesta <owl:sameAs rdf:resource="http://sws.geonames.org/2635167/" />(London)	ref	0....n

5.3 Svojstva Vremenskog raspona ili Perioda (edm:TimeSpan)

Vremenski period koji ima početak, kraj i trajanje.

Svojstvo	Napomena	Tip vrijednosti	Kard.
skos:prefLabel	Izabrani oblik ili naziv vremenskog raspona ili perioda. Iako je najveći broj pojavljivanja podešen na 1, to se može tumačiti kao jedan za jednu jezičku oznaku. <skos:prefLabel xml:lang="en">Roman Empire</skos:prefLabel>	literal	0....1
skos:altLabel	Alternativni oblici vremenskog raspona ili perioda. <skos:altLabel xml:lang="fr">Empire romain (27 avant J.-C.-476 après J.-C.)</skos:altLabel >	literal	0....n
skos:note	Šira informacija u vezi s vremenskim rasponom ili periodom. <skos:note>The Roman Empire (Latin: <i>Imperium Romanum</i>) was the post-Republican period of the ancient Roman civilization, characterised by an autocratic form of government and large territorial holdings around the Mediterranean in Europe, Africa, and Asia.</skos:note>	literal	0....n
dcterms:hasPart	Referenca na vremenski raspon koji je dio opisanog vremenskog raspona.	ref	0....n

dcterms:isPartOf	Referenca na vremenski raspon kojeg je dio opisani vremenski raspon.	ref	0....n
edm:begin	Datum kad je započeo vremenski raspon. <edm:begin>27 BC</edm:begin>	literal	0....1
edm:end	Datum kad se završio vremenski raspon. <edm:end>476 AD</edm:end>	literal	0....1
edm:isNextInSequence	Može se koristiti da predstavi slijed Vremenskih perioda. Koristite ovo svojstvo za objekte koji su dio neke hijerarhije ili slijeda da biste obezbijedili ispravan prikaz na portalu. <edm:isNextInSequence rdf:resource="http://semium.org/time/roman_republic"/> (Rimskom carstvu je prethodila Rimska republika)	ref	0....n
owl:sameAs	URI Vremenskog raspona <owl:sameAs rdf:resource="http://semium.org/time/roman_empire"/>	ref	0....n

5.4 Svojstva Pojma/Koncepta (skos:Concept)

Pojam/Koncept se definiše kao jedna misao ili značenje koje potiče iz neke baze organizovanog znanja (kao što su predmetne odrednice iz tezaurusa ili kontrolisanog rječnika), gdje su za predstavljanje svakog pojma/koncepta kreirani URI-ji ili lokalni identifikatori. U svijetu kulturnog nasljeđa ima mnogo takvih kontrolisanih rječnika, kao što su Predmetne odrednice Kongresne biblioteke¹⁶ ili AAT (Art & Architecture Thesaurus – Tezaurus za umjetnost i arhitekturu)¹⁷.

¹⁶ <http://id.loc.gov/authorities/subjects.html>

¹⁷ <http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/aat/index.html>

Svojstvo	Napomena	Tip vrijednosti	Kard.
skos:prefLabel	Usvojeni oblik naziva pojma. Najveći broj pojavljivanja po jednoj jezičkoj oznaci je 1. Ovo je preporučeno svojstvo ove klase. <skos:prefLabel xml:lang="fr">Buccin</skos:prefLabel> <skos:prefLabel xml:lang="de">Buccin</skos:prefLabel> <skos:prefLabel xml:lang="nl">Buccin</skos:prefLabel>	literal	0...1
skos:altLabel	Alternativni oblici naziva pojma. <skos:altLabel xml:lang="en">Buccin</skos:altLabel>	literal	0...n
skos:broader	Identifikator šireg pojma u istom tezaursu ili kontrolisanom rječniku. <skos:broader rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/InstrumentsKeywords/4369_1"/>	ref	0...n
skos:narrower	Identifikator užeg pojma. <skos:narrower rdf:resource="http://narrower.term"/>	ref	0...n
skos:related	Identifikator srodnog pojma. <skos:related rdf:resource="http://related.term"/>	ref	0...n
skos:broadMatch skos:narrowMatches skos:relatedMatch	Identifikator širih, užih ili srodnih pojmova iz drugih pojmovnih shema koji se poklapaju sa opisanim. <skos:broadMatch rdf:resource="http://broadMatch.term"/> <skos:narrowMatch rdf:resource="http://narrowMatch.term"/> <skos:relatedMatch rdf:resource="http://relatedMatch.term"/>	ref	0...n
skos:exactMatch skos:closeMatch	Identifikator bliskih, ili pojmova koji se sasvim poklapaju, iz drugih pojmovnih shema. <skos:exactMatch rdf:resource="http://exactMatch.term"/> <skos:closeMatch rdf:resource="http://closeMatch.term"/>	ref	0...n

skos:note	Dodatne informacije u vezi s pojmom. <skos:note>The buccin is a visually distinctive trombone popularized in military bands in France between 1810–1845 which subsequently faded into obscurity.</skos:note>	literal	0....n
skos:notation	Notacija u kojoj je predstavljen pojam. U nekim sistemima organizovanja znanja to ne mogu biti riječi (na primjer, algebra). <skos:notation rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#int">123</skos:notation>	string (+ rdf:datatype attribute)	0....n
skos:inScheme	URI pojmovne sheme	ref	0....n

5.5 Svojstva Dozvole (cc:License)

Obavezna svojstva za klasu cc:License:

odrl:inheritFrom

odrl:inheritFrom	ID osnovne izjave o pravima iz koje je izvedena dodijeljena dozvola. Ova vrijednost se mora uzeti iz spiska dozvola koji kontroliše Europeana. <odrl:inheritFrom rdf:resource="http://www.europeana.eu/rights/out-of-copyright-non-commercial/" />	ref	1....1
cc:deprecatedOn	Datum prestanka važenja dozvole, kako je navedeno u opisu, između ostalog, ukazuje na prestanak ograničenja navedenih u dozvoli. <cc:deprecatedOn rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-datatypes#date">2029-06-01</cc:deprecatedOn>	Literal izražen XML tipom podataka	0....1

cc:License je nova klasa u EDM i zato se ne pojavljuje u primjeru MIMO podataka koji je prikazan u dodacima. Umjesto toga, primjer dajemo ovdje.

U metapodacima klase edm:WebResource biće izjava edm:rights, sa identifikatorom klase cc:License. Tako se stvara veza ka izvoru cc:License.

```
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/VIDEO/0032195v.mpg">
```

```
  <edm:rights rdf:resource="#statement_3000095353971"/>
```

```
</edm:WebResource>
```

```
<cc:License rdf:about="#statement_3000095353971"/>
```

```
  <odrl:inheritFrom rdf:resource="http://www.europeana.eu/rights/out-of-copyright-non-commercial"/>
```

```
  <cc:deprecatedOn rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-datatypes#date">2029-06-01 </cc:deprecatedOn>
```

```
</cc:License>
```

```
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/VIDEO/0032195v.mpg">
```

```
  <edm:rights rdf:resource="#statement_3000095353971"/>
```

```
</edm:WebResource>
```

```
<cc:License rdf:about="#statement_3000095353971"/>
```

```
  <odrl:inheritFrom rdf:resource="http://www.europeana.eu/rights/out-of-copyright-non-commercial"/>
```

```
<cc:deprecatedOn rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-datatypes#date">2029-06-01 </cc:deprecatedOn>
```

```
</cc:License>
```

6 Primjer zapisa koji je mapiran u EDM klase

U ovom odjeljku iskorišćen je jedan zapis da bi se pokazalo kako se EDM svojstva raspoređuju u tri glavne EDM klase i u dvije klase kontekstualizacije.

Primjer se odnosi na opis trombona Buccin, koji ima pojedinačnu digitalnu sliku, a može se vidjeti i u video snimku, i čuti u zvučnom zapisu.

Slika1

Naslov: Trombon Buccin Nominalna visina tona:B?¹⁸

Dobavljač podataka: Univerzitet u Edinburgu

Prava:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

6.1 Originalni podaci

Originalni metapodaci za ovaj primjer predstavljeni su u formatu LIDO¹⁹ u Dodatku A, uz EDM XML predstavljanje.

6.2 Mapirani podaci

Svaka klasa koja je kreirana od podatka iz primjera prikazana je kao odsječak RDF/XML i kao dijagram. Izvorni LIDO podaci su dati u Dodatku, poslije čega slijedi potpun zapis mapiranih podataka.

Napomena: svi izvori koji su mapirani u EDM treba da imaju identifikator. On može biti apsolutan ili lokalni. U ovom dokumentu apsolutni identifikatori su u obliku hiperveze.

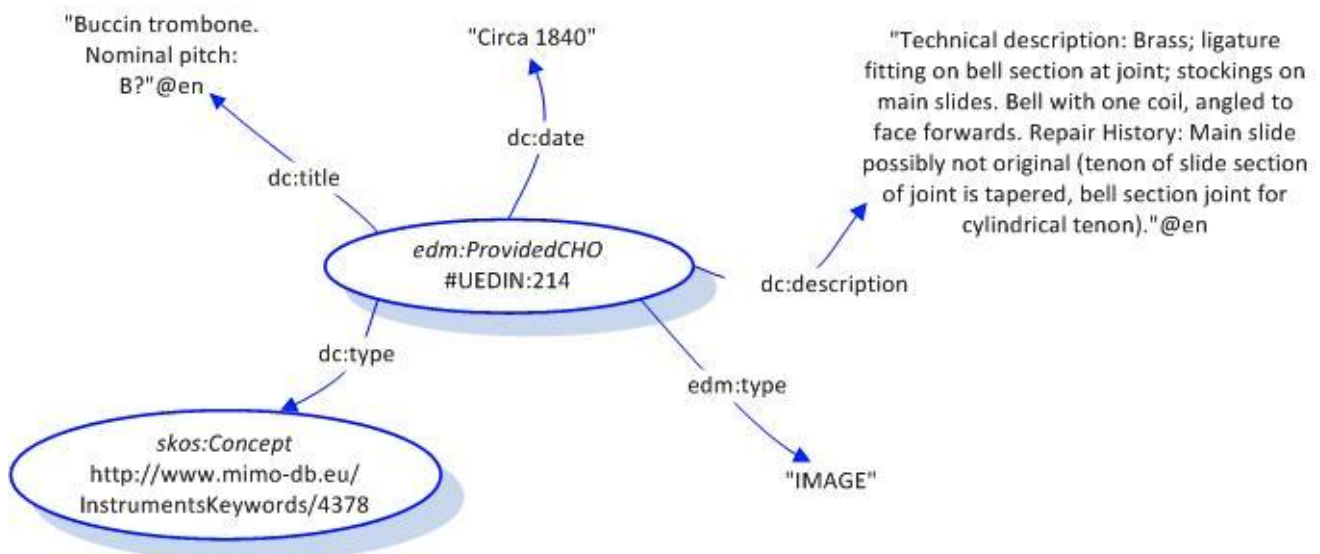
¹⁸ http://www.europeana.eu/portal/record/09102/_UEDIN_214.html

¹⁹ LIDO – Lightweight Information Describing Objects – Laki informativni opis objekata: <http://www.lido-schema.org/schema/v1.0/lido-v1.0-specification.pdf>

6.2.1 Dostavljeni OKN

U originalnom LIDO zapisu, ova svojstva se nalaze u skupu koji se odnosi na deskriptivne metapodatke koji omogućavaju identifikovanje objekta. Ta svojstva samo opisuju Objekat kulturnog nasljeđa koji je dostavljen Europeani, u ovom slučaju, muzički instrument.

```
<edm:ProvidedCHO rdf:about="#UEDIN:214">
<dc:date>Circa 1840</dc:date>
<dc:description xml:lang="fr">Technical description: Brass; ligature fitting on bell
section at joint; stockings on main slides. Bell with one coil, angled to face forwards.
Repair History: Main slide possibly not original (tenon of slide section of joint is
tapered, bell section joint for cylindrical tenon).</dc:description>
<dc:identifier>#UEDIN:214</dc:identifier>
<dcterms:spatial rdf:resource="http://sws.geonames.org/3017382/" />
<dc:title xml:lang="fr">Buccin trombone. Nominal pitch: B?.</dc:title>
<dc:type rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/InstrumentsKeywords/4378"/>
<dc:type rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/HornbostelAndSachs/356"/>
<edm:type>IMAGE</edm:type>
</edm:ProvidedCHO>
```


Slika 3. Dostavljeni OKN (Zbog lakše čitljivosti nijesu prikazana sva svojstva)

6.2.2 Veb izvor

U ovom slučaju, Objekat kulturnog nasljeđa dostavljen je u tri različite digitalne predstave. Ovaj muzički instrument ima jednu sliku, ali se može vidjeti i u video snimku, i čuti u zvučnom snimku. Ova situacija je dovela do kreiranja tri različite klase `WebResource`, koje ukazuju na različite tipove izvora: sliku (jpeg), video (mpg) izvučni snimak (mp3).

```
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/VIDEO/0032195v.mpg">
<edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/">
</edm:WebResource>
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/AUDIO/0032195s.mp3">
<edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/">
</edm:WebResource>
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg">
<edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/">
</edm:WebResource>
```

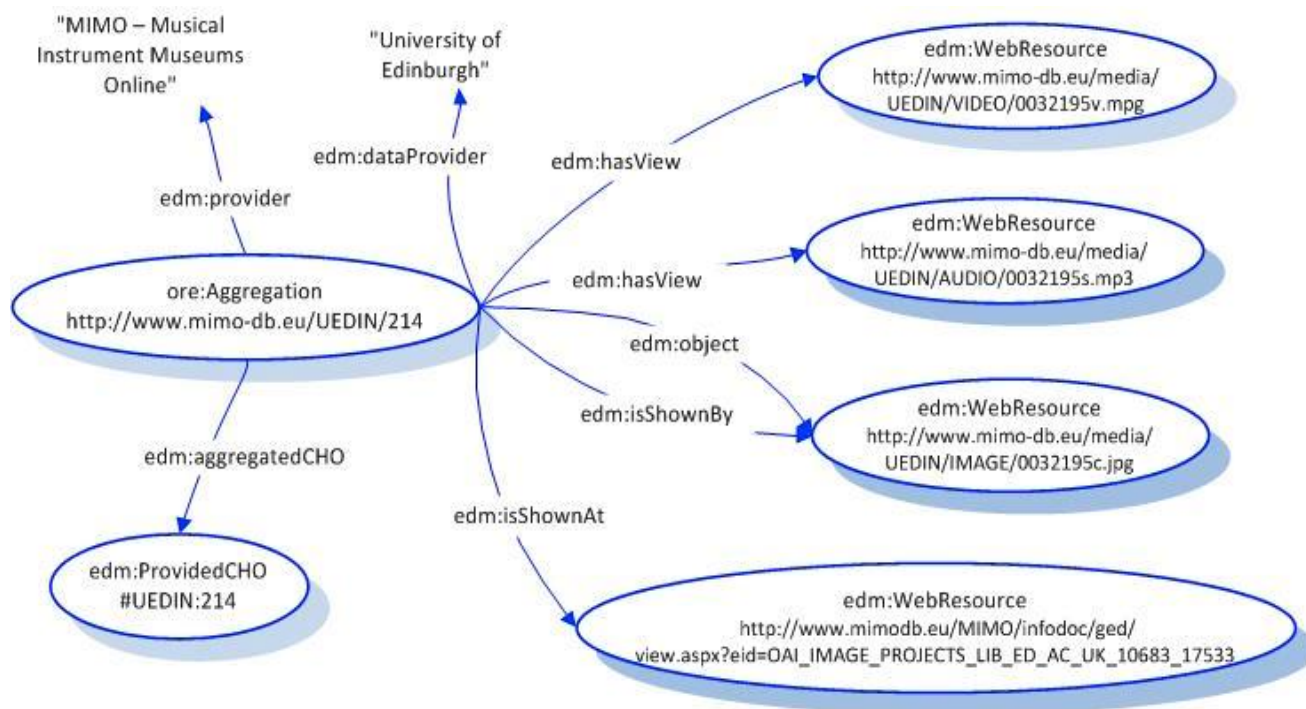

Slika 4. Tri Veb izvora

6.2.3 Agregacija

U originalnom LIDO zapisu, ova svojstva se mogu naći u skupu koji se odnosi na administrativne metapodatake. U našem primjeru, muzički instrument je Europeani dostavio određeni dobavljač: MIMO – Musical Instrument Museums Online (Onlajn muzeji muzičkih instrumenata). Upisana su dodatna svojstva da bi se opisala isporuka Europeani koja okuplja sve informacije u vezi s Objektom kulturnog nasljeđa. Ovaj paket informacija je uklopljen u klasu Agregacije.

```
<ore:Aggregation rdf:about="http://www.mimo-db.eu/UEDIN/214">
<edm:aggregatedCHO rdf:resource="#UEDIN:214"/>
<edm:dataProvider>University of Edinburgh</edm:dataProvider>
<edm:hasView rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/VIDEO/0032195v.mpg"/>
<edm:hasView rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/AUDIO/0032195s.mp3"/>
<edm:isShownAt rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/MIMO/infodoc/ged/view.aspx?eid=OAI_IMAGE_PROJECTS_LIB_ED_AC_UK_10683_17533"/>
<edm:isShownBy rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg"/>
<edm:object rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg"/>
<edm:provider>MIMO - Musical Instrument Museums Online</edm:provider>
<edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/" />
</ore:Aggregation>
```


Slika 5. Agregacija

6.2.4 Klase kontekstualizacije

U datom primjeru moguće je kreirati odvojene čvorove za Concept (Pojam/Koncept) i Place (Mjesto), umjesto da se podaci povezuju direktno s klasom edm:ProvidedCHO. Originalni metapodaci sadrže identifikatore za dva Pojma/Koncepta koji su uzeti iz kontrolisanih rječnika – MIMO Rječnik ključnih riječi za instrumente i Hornbostel-Sachs Sistem muzičke klasifikacije. Slično tome, postoji identifikator za Mjesto, uzet iz baze GeoNames²⁰. Oba su prikazani uz pomoć sistema SKOS²¹.

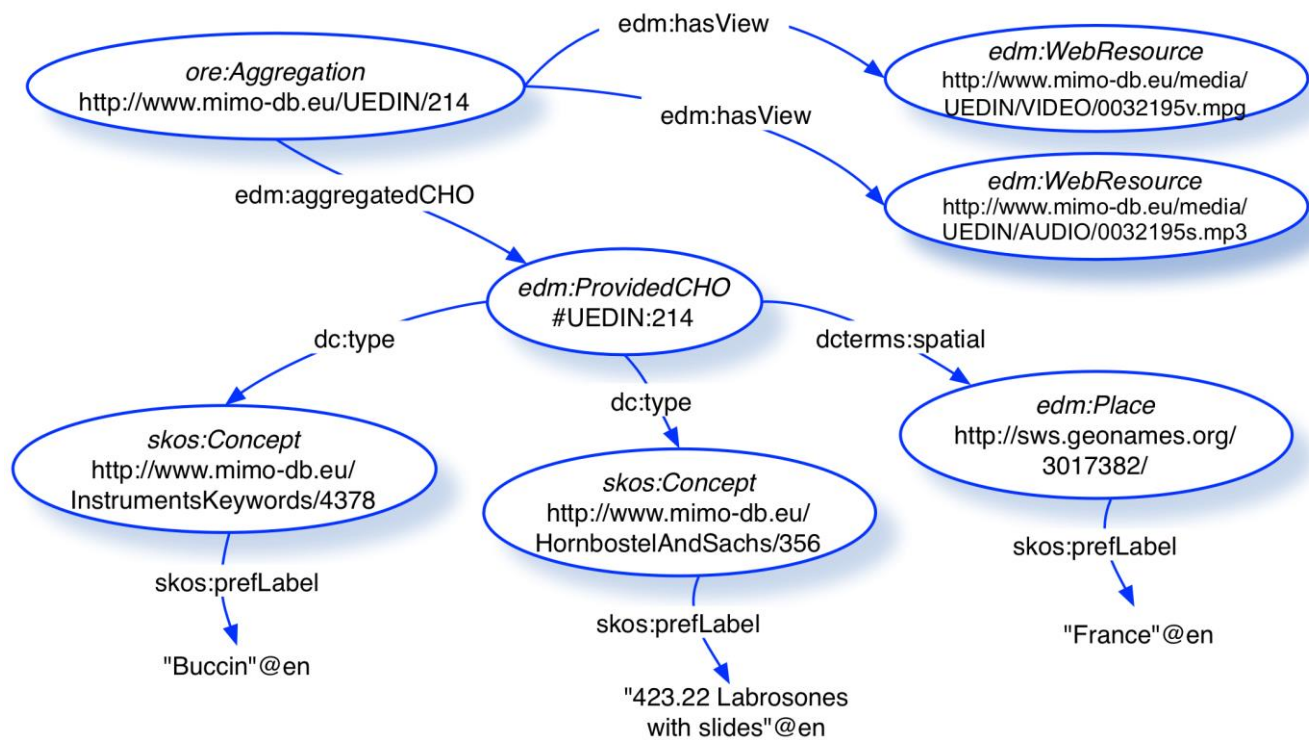
```
<edm:Place rdf:about="http://sws.geonames.org/3017382/">
<skos:prefLabel xml:lang="en">France</skos:prefLabel>
<wgs84_pos:lat>47.0000</wgs84_pos:lat>
<wgs84_pos:long>2.00</wgs84_pos:long>
</edm:Place>

<skos:Concept rdf:about="http://www.mimo-db.eu/InstrumentsKeywords/4378">
<skos:prefLabel xml:lang="en">Buccin</skos:prefLabel>
</skos:Concept>

<skos:Concept rdf:about="http://www.mimo-db.eu/HornbostelAndSachs/356">
<skos:prefLabel xml:lang="en">423.22 Labrosones with slides</skos:prefLabel>
</skos:Concept>
```

²⁰ <http://www.geonames.org/>

²¹ Specifikacije su dostupne na adresi <http://www.w3.org/2004/02/skos/>

Slika 6. Kontekstualni izvori

7 Nedosljednosti

- Specifikacije za `edm:dataProvider` i `edm:provider` u dokumentu EDM v5.2.4 navode da one imaju raspon klase `edm:Agent`. Za sada dozvoljavamo da te vrijednosti budu prosti literali.
- Za neka svojstva je u standardu DCMI (Dublin Core Metadata Initiative – Dublin Core Inicijativa za metapodatke) određeno da imaju samo neliteralne vrijednosti, ali EDM dozvoljava i literalne. To je naslijeđeno iz formata ESE i mora se nastaviti još neko vrijeme. Rješenje je možda da se takva svojstva “zaglupe” do nivoa svog originalnog DC nadsvojstva, jer originalna DC svojstva (v1.1) još dozvoljavaju literale. Na primjer, sva DC svojstva koja su podsvojstva u okviru svojstva `dc:relation` (na primjer, `dcterms:isVersionOf`) mogla bi se mapirati u svojstvo `dc:relation`, ako bi vrijednosti bile literali. Ipak, to bi donijelo kao posljedicu značajan semantički gubitak.
- U EDM v5.2.4 definicija svojstva `edm:hasType` ukazuje da je ono namijenjeno za odgovor na pitanja tipa “Šta” na portalu, tako što djeluje kao krovno nadsvojstvo za svojstva `dc:type` i format (a možda i za druga). Stoga ono pokriva domen Europeaninog OKN i raspon Pojmova. Ono je takođe uključeno u klasu `edm:Event` da bi se omogućila tipizacija entiteta Događaj (Event).

8 Dodatak A – XML izvor primjera

Prvi odjeljak pokazuje originalne podatke dostavljene u formatu LIDO²². Drugi prikazuje te podatke u formatu EDM, poslije mapiranja i konverzije.

Originalni podaci u formatu LIDO (uklonjeni su neki prazni elementi)

```
<lido>
  <lidoRecID type="local">UEDIN:214</lidoRecID>
  <descriptiveMetadata xml:lang="en">
    <objectClassificationWrap>
      <objectWorkTypeWrap>
        <objectWorkType>
          <term>musical instruments</term>
        </objectWorkType>
      </objectWorkTypeWrap>
    <classificationWrap>
      <classification>
        <term>Buccin.</term>
      </classification>
      <classification>
        <conceptID type="SH_Class">423.22</conceptID>
      </classification>
      <classification type="InstrumentsKeywordsPivot">
        <conceptID type="URI">http://www.mimo-db.eu/InstrumentsKeywords/4378</conceptID>
        <term label="Instrument class">Buccin</term>
      </classification>
      <classification type="InstrumentsKeywords">
        <conceptID type="URI">http://www.mimo-db.eu/InstrumentsKeywords/4378_1</conceptID>
        <term label="Instrument class" xml:lang="en">Buccin</term>
      </classification>
      <classification type="HornbostelSachsClass">
        <conceptID type="URI">http://www.mimo-db.eu/HornbostelAndSachs/356</conceptID>
        <term label="Hornbostel-Sachs class" xml:lang="en">423.22 Labrosones with slides</term>
      </classification>
    </classificationWrap>
  </objectClassificationWrap>
  <objectIdentificationWrap>
    <titleWrap>
      <titleSet>
        <appellationValue pref="preferred">Buccin trombone. Nominal pitch: B?</appellationValue>
      </titleSet>
    </titleWrap>
    <repositoryWrap>
      <repositorySet type="current">
        <repositoryName>
```

²² Specifikacije se mogu naći na adresi <http://www.lido-schema.org/schema/v1.0/lido-v1.0-schema-listing.html>

```

    <legalBodyName>
      <appellationValue>University of Edinburgh</appellationValue>
    </legalBodyName>
  </repositoryName>
</repositorySet>
</repositoryWrap>
<objectDescriptionWrap>
  <objectDescriptionSet>
    <descriptiveNoteValue>Technical description: Brass; ligature fitting on bell section at joint; stockings on main
slides. Bell with one coil, angled to face forwards. Repair History: Main slide possibly not original (tenon of slide section
of joint is tapered, bell section joint for cylindrical tenon).</descriptiveNoteValue>
  </objectDescriptionSet>
</objectDescriptionWrap>
<objectMeasurementsWrap>
  <objectMeasurementsSet>
    <displayObjectMeasurements>1200.</displayObjectMeasurements>
  </objectMeasurementsSet>
</objectMeasurementsWrap>
</objectIdentificationWrap>
<eventWrap>
  <eventSet>
    <event>
      <eventType>
        <term xml:lang="en">production</term>
      </eventType>
      <eventActor>
        <actorInRole>
          <actor>
            <nameActorSet>
              <appellationValue xml:lang="en"/>
            </nameActorSet>
          </actor>
          <roleActor>
            <term xml:lang="en">instrument maker</term>
          </roleActor>
        </actorInRole>
      </eventActor>
      <eventActor>
        <displayActorInRole>Probably to be identified with the `Trombone with snake's head' purchased by Professor
John Donaldson for the Music Classroom, University of Edinburgh, from Thomas Glen, 2 North Bank Street 20 August
1857 for &#xA3;1/5/-.</displayActorInRole>
        <actorInRole>
          <actor>
            <nameActorSet>
              <appellationValue xml:lang="en">Probably to be identified with the `Trombone with snake's head' purchased
by Professor John Donaldson for the Music Classroom, University of Edinburgh, from Thomas Glen, 2 North Bank Street
20 August 1857 for &#xA3;1/5/-.</appellationValue>
            </nameActorSet>
          </actor>
          <roleActor>
            <term xml:lang="en">provenance</term>
          </roleActor>
        </actorInRole>
      </eventActor>
    </eventDate>
  </eventSet>
</eventWrap>

```

```

    <displayDate xml:lang="en">Circa 1840</displayDate>
  </eventDate>
  <eventPlace>
    <placeID type="geonames">http://www.geonames.org/3017382</placeID>
    <namePlaceSet>
      <appellationValue xml:lang="fr">FRANCE</appellationValue>
    </namePlaceSet>
  </eventPlace>
</event>
</eventSet>
</eventWrap>
</descriptiveMetadata>
<administrativeMetadata xml:lang="en">
  <recordWrap>
    <recordID type="local"/>
    <recordType>
      <term>item</term>
    </recordType>
    <recordSource>
      <legalBodyID source="http://www.mimo-db.eu/DataProviders/5" type="local">UEDIN</legalBodyID>
      <legalBodyName>
        <appellationValue label="Preferred Name (en)" xml:lang="en">University of Edinburgh</appellationValue>
        <appellationValue label="Preferred Name (local language)" xml:lang="en">University of
Edinburgh</appellationValue>
        <appellationValue label="City">Edinburgh</appellationValue>
        <appellationValue label="Country">United Kingdom</appellationValue>
      </legalBodyName>
      <legalBodyWeblink label="OAI repository URL">http://image-
projects.lib.ed.ac.uk/oai/request?verb=Identify</legalBodyWeblink>
      <legalBodyWeblink label="OAI repository set">EUCHMI</legalBodyWeblink>
    </recordSource>
    <recordRights/>
  </recordWrap>
  <resourceWrap>
    <resourceSet>
      <resourceID type="local">http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/VIDEO/0032195v.mpg</resourceID>
      <resourceRepresentation>
        <linkResource>
http://image-projects.lib.ed.ac.uk/bitstream/10683/17533/3/0032195v.mpg</linkResource>
        </resourceRepresentation>
        <resourceType>
          <term>VIDEO</term>
        </resourceType>
      </resourceSet>
      <resourceSet>
        <resourceID type="local">http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/AUDIO/0032195s.mp3</resourceID>
        <resourceRepresentation>
          <linkResource>
http://image-projects.lib.ed.ac.uk/bitstream/10683/17533/2/0032195s.mp3</linkResource>
          </resourceRepresentation>
          <resourceType>
            <term>SOUND</term>
          </resourceType>
        </resourceSet>
      </resourceSet>
    </resourceWrap>
  </administrativeMetadata>
</record>

```

```

    <resourceID pref="preferred" type="local">http://www.mimo-
db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg</resourceID>
    <resourceRepresentation>
    <linkResource>
http://image-projects.lib.ed.ac.uk/bitstream/10683/17533/1/0032195c.jpg</linkResource>
    </resourceRepresentation>
    <resourceType>
    <term>IMAGE</term>
    </resourceType>
  </resourceSet>
</resourceWrap>
</administrativeMetadata>
</lido>

```

Podaci u formatu EDM poslije mapiranja i konverzije

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<rdf:RDF xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
xmlns:edm="http://www.europeana.eu/schemas/edm/"
xmlns:wgs84_pos="http://www.w3.org/2003/01/geo/wgs84_pos#"
xmlns:foaf="http://xmlns.com/foaf/0.1/"
xmlns:rdaGr2="http://rdvocab.info/ElementsGr2/"
xmlns:oai="http://www.openarchives.org/OAI/2.0/"
xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#"
xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
xmlns:ore="http://www.openarchives.org/ore/terms/"
xmlns:skos="http://www.w3.org/2004/02/skos/core#"
xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/">
<edm:ProvidedCHO rdf:about="#UEDIN:214">
    <dc:date>Circa 1840</dc:date>
    <dc:description>Technical description: Brass; ligature fitting on bell section at joint; stockings on main slides.
Bell with one coil, angled to face forwards. Repair History: Main slide possibly not original (tenon of slide section of joint
is tapered, bell section joint for cylindrical tenon).</dc:description>
    <dc:identifier>#UEDIN:214</dc:identifier>
    <dcterms:spatial rdf:resource="http://sws.geonames.org/3017382/" />
    <dc:title>Buccin trombone. Nominal pitch: B?.</dc:title>
    <dc:type rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/InstrumentsKeywords/4378"/>
    <dc:type rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/HornbostelAndSachs/356"/>
    <edm:type>IMAGE</edm:type>
</edm:ProvidedCHO>
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/VIDEO/0032195v.mpg">

```

```

    <edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/" />
</edm:WebResource>
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/AUDIO/0032195s.mp3">
    <edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/" />
</edm:WebResource>
<edm:WebResource rdf:about="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg">
    <edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/" />
</edm:WebResource>
<edm:Place rdf:about="http://sws.geonames.org/3017382/" />
    <skos:prefLabel xml:lang="en">France</skos:prefLabel>
</edm:Place>
<skos:Concept rdf:about="http://www.mimo-db.eu/InstrumentsKeywords/4378">
    <skos:prefLabel xml:lang="en">Buccin</skos:prefLabel>
</skos:Concept>
<skos:Concept rdf:about="http://www.mimo-db.eu/HornbostelAndSachs/356">
    <skos:prefLabel xml:lang="en">423.22 Labrosones with slides</skos:prefLabel>
</skos:Concept>
<ore:Aggregation rdf:about="http://www.mimo-db.eu/UEDIN/214">
    <edm:aggregatedCHO rdf:resource="#UEDIN:214" />
    <edm:dataProvider>University of Edinburgh</edm:dataProvider>
    <edm:hasView rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/VIDEO/0032195v.mpg" />
    <edm:hasView rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/AUDIO/0032195s.mp3" />
    <edm:isShownAt rdf:resource="http://www.mimo-
db.eu/MIMO/infodoc/ged/view.aspx?eid=OAI_IMAGE_PROJECTS_LIB_ED_AC_UK_10683_17533" />
    <edm:isShownBy rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg" />
    <edm:object rdf:resource="http://www.mimo-db.eu/media/UEDIN/IMAGE/0032195c.jpg" />
<edm:provider>MIMO - Musical Instrument Museums Online</edm:provider>
    <edm:rights rdf:resource="http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/" />
</ore:Aggregation>
</rdf:RDF>

```

9 Dodatak B – Mapiranje svojstava 2. grupe RDA

U novim imenskim prostorima svako svojstvo ima propisani brojčani oblik (kao što je pokazano u nastavku) i ljudski čitljiv oblik, kao što je `rdau:placeOfBirth`. Svi se oni mogu vidjeti na adresi <http://www.rdaregistry.info/Elements/u/>

Staro Europeanino svojstvo	Novo RDA svojstvo
rdaGr2:biographicalInformation	rdau:P60492
rdaGr2:dateOfBirth	rdau:P60599
rdaGr2:dateOfDeath	rdau:P60598
rdaGr2:dateOfEstablishment	rdau:P60524
rdaGr2:dateOfTermination	rdau:P60525
rdaGr2:gender	rdau:P60531
rdaGr2:professionOrOccupation	rdau:P60468
rdaGr2:placeOfBirth	rdau:P60594
rdaGr2:placeOfDeath	rdau:P60592

10 Istorijat dokumenta

Verzija	Urednik	Datum	Komentari
v2.2	Robina Clayphan	17/12/2014	Promjene od v2.1 - Nekoliko manjih uređivanja – Dan Matei - Dodavanje svojstva owl:sameAs u klasu WebResource, da bi se kreirao Lightbox trag. - Dodavanje klase cc:License i odgovarajućih izmjena u klasama WebResource i Aggregation. - Dodavanje sumarnog spiska svojstava u svakoj klasi i odgovarajuća prilagođavanja. - Uklanjanje tabele sa M i R svojstvima - Preuređivanje mjesta rođenja i smrti da bi se uklopili u shemu. - Uklanjanje svojstva edm:unstored - Zadržavanje oblika wgs84_pos:, iako shema koristi samo wgs84:
V2.3	Kirsten de Hoog, Valentine Charles	25/04/2016	- Nekoliko manjih uređivanja, uključujući osvježavanje referenci, promjene preloma - U sumarnoj tabeli su razjašnjene razlike između obaveznih i preporučenih svojstava - Dodavanje svojstva edm:isReferencedBy klasi edm:Webresource - Dodavanje svojstva edm:intermediateProvider klasi ore:Aggregation, kao preporučenog svojstva

11 Izjave zahvalnosti

Ovaj dokument je rezultat kombinovanog truda sljedećih saradnika: Robina Clayphan, Valentine Charles i Antoine Isaac. Pregledali su ga: Dimitra Atsidis, Francesca Morselli, Marie-Claire Dangerfield, Cecile Devarenne, Kirsten de Hoog i Go Sugimoto, i predložili korisna poboljšanja. Zahvalnost dugujemo i Rodolphe Bailly koji se pobrinuo za primjer MIMO podataka i pružio svoju pomoć.

Impressum

Naslov originala:

Europeana Data Model (EDM) – Mapping Guidelines V2.3

Smjernice za EDM mapiranje

Priručnici

Knjiga br. 3

Cetinje, 2016.

Izdavač:

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević”

Za izdavača:

Jelena Đurović

Urednik:

Jelena Đurović

Prevod i priprema:

Gordana Ljubanović

Lektura:

Vjenceslava Ševaljević

Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-7079-167-1
COBISS.CG-ID 30535696